

Nepartinis lietuvių laikraštis

Semanaario Lithuano Independento

PRENUMERATA: Brazilijoje ir visoje Pietų Amerikoje

metams 125000, Lietuvoje ir kitur 205000

Atskiras numeris — 300 reisu

S. Paulo, Rua da Moó'ca, 1721

LIETUVIŲ AIDAS

BRAZILIJOS JOURNAL LITHUANO ECHO.

Nepartinis lietuvių laikraštis
Semanaario Lithuano Independento

Leidžia K. UCKUS

JOSÉ LEITE DE SALLES
Redactor—ChefeRedakcijos ir Administracijos adresas:
S. Paulo R. da Moó'ca. 1721

10-ti metai

Brazilija — São Paulo, 1939 m. Sausio—Janeiro 21 d.

Nr. 3 (450)

Stiprinamas nacių veikimas Klaipėdos krašte

Integralistų vado teismas

Integralistų vadas Belmiro Valverde susilaukė antros bylos. Viena syki jis buvo nuteistas už sukilimą rengimą pereinamais metais gegužės mėn. 11 d., o antroji jam iškelta byla už pabėgimą iš kalėjimo ir naujo sukilimo rengimą. Ši antroji byla bus pradėta nagrinėti dar šiomis dienomis. Į ją yra įtraukta ir daugiau žmonių ir viena kinematografo artistė Lia Torá.

— Sausio 20 d. buvo švenčiama Rio de Janeiro miesto įkūrimo šventė.

Kiek fabrikų Brazilijoje?

Brazilijos darbo ministerija paskelbė duvinius apie Brazilijos industrija. Šiuo metu visoje Brazilijos teritorijoje veikia 20.883 įvairūs fabrikai, iš kurių S. Paulo estadui tenka 93%. Didžiausios fabrikų darbininkų algos yra Rio de Janeiro distrikte, o S. Paulo darbininkų algos mažiausios.

— CONDOR kompanijos lėktuvas "Marimbá" sausio 13 dieną nukrito į žemę netoli Rio Bonito. Žuvo 5 lėktuvo įgulos žmonės ir 5 keleiviai.

Lietuvos premjero kalba

Naujų metų proga Lietuvos premjeras Mironas per radio pasakė kalbą, kurioje išdėstė Lietuvos laimėjimus kultūrinėje, švietimo, ekonominėje ir socialinėje srityje per 20 nepriklausomo gyvenimo metų.

— ELTA. Lietuvoje dabar veikia 2500 pradžio mokyklų, 90 gimnazijų ir kitokių mokyklų. Pradžios mokslą dabar lanko 180.000 vaikų.

— ELTA. Lietuvos seimas, baigdamas paskutinę pereinamųjų metų sesiją priėmė 20 naujų įstatymų, kurių svarbiausi: priverstinio draudimo nuo ligų ir nelaimingų atsitikimų žemės ūkio darbininkams.

Ispanijos naminis karas

Mūšiai Ispanijoje eina dviem dideliais frontais: Katalunijos frontas, kur nacionalistai koncentruoja geriausias savo jėgas užimti šią provinciją, kurioje sukoncentruota yra visą Ispanijos respublikonų valdžia, ekonominiai ir militariniai rezursai. Nacionalistų eilės sustiprinamos naujomis karo jėgomis iš Italijos ir naujais karo pabūklais. Tačiau vyriausybiniškai, kaip telegramos paduoda, heroiskai laikosi. Nacionalistų pranešimu, Katalunijos sostinė, kur dabar perkelta ir vyriausybinių sostinė Barcelona bus paimta po trijų mėnesių. Šiame fronte Ispanijos vyriausybinių padėtis labai rimta. Ką pripažino ir pati vyriausybė galva Negrin, išlydėdamas 3,000 svetimšalių legiono karių. Kitame fronte, Ekstremadura ir Badajos provincijoje su dideliu pasisekimu vyriausybiniškai eina į priekį klodami užpuolikų eiles. Badajos fronte, Esparragosa—Monterrubio zonoje italionai visai sumušti. Daugybė jų pateko nelaisvėn, ypač karininkų. Francijos parlamento atstovai reikalauja vyriausybės atidaryti sieną Ispanijon ir teikti užpuoliesiems pagalbą. Tiek Francijoje, Anglijoje o taip pat ir Amerikos J. V. simpatijos respublikonams didėja. Paskutinėmis dienomis didelės simpatijos pareiškė vyriausybiniškai Argentino ir Urugvajaus liaudis. Montevidėo mieste buvo surenkta didelė demonstracija kur kalbėjo Ispanijos socia-

RIO--VAŠINGTONO AŠIS

Leukija rems Lietuva prieš Vokietija

Vėliausios žinios apie Klaipėdos kraštą nėra džiuginančios. Sausio 16 d. Reuteris praneša, kad hitlerininkų veikimas plečiamas ir stiprinamas visame krašte. Laimėjus vokiečiams Klaipėdos krašto seimelio rinkimus, tūkstankiai krašto vokiečių stoja į suorganizuotą hitlerininkų smogiamąją armiją ir jau sudaro tiesiog atskirą kariuomenę, kuri taipgi turi raitelių būrius. Hitlerininkų armija Klaipėdos krašte yra beveik lygi Lietuvos reguliarių kariuomenės skaičiui. Smogiameji hitlerininkų būriai pradėjo savo manevras visame krašte ir rengiasi prie ko tai naujo Lietuva nors pripažino anti-konstitucinį šį nacių veik-

Amerikos ašis prieš fašistini imperializma

Europoje yra susidariusi fašistinių valstybių Romos—Berlyno ašis, kurios tikslas grobti svetimas žemes, pavergti tautas. Planuojama sudaryti Amerikos ašis prieš fašistinį imperializmą, kuris grąso ne tik Europai, bet ir Amerikos valstybėms. Ypatingai dideliame pavojuje randasi Pietų Amerika, kur vokiečiai fašizmas tvirtina keliu į šį kontinentą. Vokiečių ir

ma, tačiau j tai nekreipiama dėmesio ir nacių vadas Neumannas viename susirinkime pareiškė, jog jie privalo stiprinti Klaipėdos krašte nacional-socializma ir vėliau prisijungti prie reichio. Iš Lietuvos pranešimai sako, kad Lenkija esą įteikusi Berlynui ultimatyvinę notą dėl Klaipėdos krašto ir esą pagrasinusi Berlyną neliesti Klaipėdos krašto. Priešingu atveju, Lenkija išstosianti atvirai Lietuvos pusėn prieš Vokietiją. Kiek tos žinios yra teisingos, nežinia, bet šis visko galima spręsti, jog pavasarėjant Lietuva su savo Klaipėdos kraštu vėl gali atkreipti pasaulio dėmesį.

italų įsitvirtinimas Ispanijos salose yra su tuo tikslu, kad vėliau iš ten pasiekti P. Ameriką, pirmiausia Braziliją. Amerikos J. V. tai permatė ir tam reikalui pasitarti Rooseveltas pakviatė Brazilijos kanclerį Oswaldo Aranha atvykti Vašingtonon, kur ir bus sudaryta Rio—Vašingtono ašis kovai prieš fašistinį imperializmą.

Francijos—Italijos santykiai

Pastaruojų laiku vėl smarkiai pablogėjo francūzų—italų santykiai. Italų spauda smarkiai atakuoja Francijos vyriausybę ir reikalauja jos kolonijų. Francija pasiuntė į Gibraltarą 80 savo laivų, kurie pasirėngę visokiems netikėtumams. Italus taip pat pykina Francijos darbininkų reikalavimai atidaryti Ispanijos sieną ir teikti pagalbą vyriausybiniškai. Mat Italijai labai svarbu, kad kitos valstybės laikytųsi neutraliai Ispanijos konflikte, o tik viena Italija galėtų remti nacionalistus.

Anti-komunistinis paktas

Kaip yra žinoma, Vokietija, Italija ir Japonija yra sudariusios anti-komunistinį paktą, kurio tikslas vesti karą prieš plintantį komunizmą. Šiomis dienomis prie šio pakto prisidėjo Vengrija ir laukiama taip pat ir Čekoslovakijos prisidėjimo.

Nušalintas Schactas

Hitleris nušalino valstybės banko pirmininką Schachtą ir jo vieton paskyrė Funką. Schactas liko ministeris be portfelio.

listų vadas Indalecio Preto. Demonstracijose dalyvavo virš šimto tūkstančių žmonių. Ispanijos socialistų vadas ir vyriausybinių ex-ministeris 21 sausio atvyksta Brazilijon, nežinia dar, ar jam bus leista išlipti.

Viešųjų darbų planas

Brazilijos respublikos prezidentas Getulio Vargas pasirašė viešųjų darbų planui vykdyti įstatymą, kuriam paskirta 3.000.000.000 milneisu.

Nauji Hitlerio reikalavimai

Londono spauda rašo, kad nuo sausio 31 dienos Europa leis vėl į didelių neramumų laiką. Hitleris pareikalavusias būtinai grąžinti kolonijas.

— ZENEVA. Paskelbtomis oficialiomis Tautų Sągos žiniomis, bedarbių skaičius per paskutinius metus žymiai padidėjo 13-oje valstybių.

— VOKIETIJA pradėjo koncentruoti savo jėgas Olandijos pasieny. Šią žinią paskelbė Europos spauda, o Vokietija užginčijo.

— KATALUNIJA žada sumobiliuoti 350.000 naujos armijos karui su užpuolikais.

Kinų—Japonų karas

Kinų—Japonų karas lygiai kaip ir Ispanijos karas gali užtrukti ilgai. Japonus, kaip ir Ispanijos nacionalistus, remia Europos fašistai. Šiomis dienomis Tautų Sąjungos tarybos posėdyje Kinijos atstovas Koo įteikė raikalavimą, kad kitos valstybės nepardavinėtų Japonijai ginklų, o ypač karo lėktuvų, kurie kinijoje žudo civilinius gyventojus, moteris ir vaikus.

— BERLYNAS. Nuo sausio 31 dienos anuluojami išduoti diplomai žydams vaistininkams, dentistams ir veterinarijos gydytojams.

— BERLYNAS. Užsienio spaudoje kalbama apie didelius pakeitimus Vokietijos vyriausybėje. Reichas tas žinias užginčijo.

— IRLANDIJOJE eina smarkus judėjimas dėl nepriklausomybės. Pastaruojų laiku Anglijoje pradėjo veikti teroristinės grupės.

— Visame pasaulyje aukso atsargos yra 24.648.000.000 dolerių. Dabar glausia aukso turi Amerikos J. V.—14.380.000.000 dolerių.

Klaipėdos nacių kultūriniai žygiai

Išgalėję naciai Klaipėdos krašte, pradėjo šeiminkauti lygiai taip, kaip ir Vokietijoje. Klaipėdoje gyvena Amerikos žurnalistas Robertas A. Selmer. Naciai jį užpuolė ir labai smarkiai sunušė: išmušė vieną akį, nosyje pramušė skylę ir perskolė lūpas. Tai nacių kultūrinės veiklos pradžia. Tiesa tuo pačiu metu jie nužudė vieną lietuvių darbininką.

— BARCELONOS apsaugai stiprinti, vyriausybiniškai paskelbė mobilizaciją nuo 18 iki 55 metų amžiaus vyrų.

— BELGIJOS ministeris pirmininkas ir užsienio reikalų ministeris Spaak, socialistas, žada pasitraukti iš vyriausybės, jeigu ministeriai katalikų bloko nepritaro jo valdžios programai. Belgijos vyriausybė yra koalicinė socialistų vadovaujama.

Opozicijos veikimas Klaipėdoje

Po gruodžio mėn. įvykių, visas Lietuvos opozicinis veikimas į susikoncentravo Klaipėdos krašte. Gruodžio pirmomis dienomis ten buvo išleistas dienraštis "Žygiai", bet jis buvo užlarytas. Dabar, kaip mums praneša, pradėjo eiti naujas lietuvių dienraštis "Naujoji Aušra", kuris iškelia tautininkų valdžios klaidas. Didžioje Lietuvoje toks laikraštis negali eiti, nes ten veikia aštri cenzūra ir kritikuoti valdžios darbus. skaitoma priešvalstybinu darbu.

LAIŠKAI REDAKCIJOJ

St. Dvareckas, St. Vaitukaitis, D. Vanags, V. Vikonis, K. Mačiulaitis, K. Talalas, V. Petrauskas, J. Tumėnas, P. Kiaušas, Vl. Baltušis, Vl. Guiga, V. Bubnys, Cipriano Beluko, M. Vaišienė, J. Stabingis, K. Zėrunavičius, A. Pautys, A. Varža, K. Boiko, St. Brązauskas, St. Pumputis, V. Bartkus, P. Keiteris, J. Vinkauskienė—pinigai, J. Pškevičius, P. Zarkauskas, N. Dorčanas, J. Lukėnis, J. Zakarevičius, R. Urbanas, Jurgis Zibolis, B. Latvėnas—2, K. Škaitis, A. Lukšėnas, J. Vasiliauskui, O. Vasiliauskienė, J. Šeloka—2, J. Kazakovičius.

DR. M. FUCS

Medicinos Fakulteto, Akušerijos skyriaus ir Moterų ligų konsultas. — Šlapumo kanalai, Kirurgija, Kosmetika. Ultra-violetiniai spinduliai, — Diatermia ir Infra-raudoni spinduliai.

Rezidencija:

Al. B. do Rio Branco, 851

Telefonas: 5-6885

Konsultorija:

Nuo 2 valandų iki 8 v. vakaro

R. José Paulino, 485

Telefonas: 5-6807.

L A P A: Rua 12 de Outubro, 112 nuo 9 ryto iki 2 val. p. pietų.

Apžvalga

GAVIANSKIADOS LIEKANOS, ARBA "LIETUVIO" SUKAKTINĖS

Daugelis, ypač senesnieji Brazilijos lietuviai, žino, kad Lietuvos išdo pinigais leidžiamas laikraštis "Lietuvis" prieš dešimt metų dar neegzistavo, kad jis pradėjęs eiti daug vėliau, tačiau niekas negalėjo suprasti šitokios makanos kurią skelbė "Lietuvio" redaktorai aferistai apie "Lietuvio" dešimties metų sukaktines. Bet išėjus sukaktinių numerių, pasirodė kaip jie moka apgauti žmones, kad pasidarytų savo nešvariam laikraščiui reklamos.

Dabar jau visiems aišku, kas yra "Lietuvis", nes patys jo redaktorai apie tai informavo. "Lietuvis" yra tas pats, ką prieš 10 metų pradėjęs buvo eiti "Lietuvis Brazilijoje", o vėliau už skolas užsidarė. Tas skolas sudarė mūsų tautiečių sunkiai uždirbti ir lengvai išvilioti pinigai ano meto redaktorių.

Teisėtai ar ne dabartiniai "Lietuvio" redaktoriai ir leidėjai pasisavino "Lietuvio Brazilijoje" eigos numeraciją, nežinome, bet kadangi jis sakosi esąs tas pats "Lietuvis Brazilijoje", tai čia norime suteikti keletą žinių apie "Lietuvio", arba "Lietuvio Brazilijoje" pradžią ir jo tikslus. Nebūtume, žinoma, jau to seno dalyko lieta, jei patys "Lietuvio" redaktoriai, minėdami savo laikraščio dešimties metų nebūtų neišvarius balos, po kurią jie jau dešimt metų braidžioja lieta.

Kas skaitė "Lietuvio" jubilėjinį numerį, pastebėjo kaip jo redaktoriai, vietoj aprašymo savo reikalus, puola visus kitus buvusius ir tobesančius laikraščius, būk jie buvę ir esą nešvariausių biznių tikslais įsteigti, o tik vienas "Lietuvis" arba "Lietuvis Brazilijoje" nekaldžiausių ir doraisių avinėlių išleistas lietuvybės ir tautiško reikalams (milreiviams ir litams viloti) ginti. Tad, atvertę pirmuosius puslapius, pažūrėkime, kur ir kokiais tikslais jis buvo išleistas.

"Lietuvis" arba "Lietuvis Brazilijoje" gimė 1929 metais visiems lietuviams gerai žinomų asmenų Gavenskio ir Butkaus žemių pardavinėjimo kontoroje, Rua Conceição 77, kurioje Juozas Ruškys buvo vyriausiasis kontoros agentu. Užtenka paminėti šias tris pavardes, kad įsitikintum kokiems tikslams tas laikraštis buvo išleistas. Kadangi to laikraščio leidėjai ir finansuotojai rūpėjo išplėsti lietuvių tarpe biznis: žemių (svetimų) pardavinėjimas laikorėčių ir pinigų persiuntimas Lietuvon, tai kaip čia būti be tos priemonės, kuri daugiausia gali atnešti nešvariausių bizniui naudos? Na ir prasidėjo medžioklė. Prasidėjo apgavystė, tautiečių pinigų viliojimas ir kruvinos skriaudos. Čia paminėsime tik kelias pavardes, kurias atmename "Lietuvio" kompanijos aukų ir kiek jiems toji kompanija - Gavenskis, Butkus, Ruškys - padarė skriaudų. Štai: Juokams-2:000\$; Slenderiams-1500\$; Tamalūnui-800\$; Lazauskui-100 dolerių; K. Uekui-1:500\$; J. Žukauskui-500\$. Tai tik dalis. O kiek dar yra tokių, kurie tyliai, be skundų numojo ranka aferistų kompanijos - "Lietuvio" ponus - apgavystę ir iki šiandien savo širdyje keikia tuos "pažangius", kaip "Lietuvis" sako, "lietuviybės apaštalus". O jie, iš tikrųjų, buvo apaštalai tik ką atvykusiais lietuviams, bet ne lietuviybės, o aferizmo, nes jie ir Brazilijon atvyko ne kaip emigrantai, o pabėgę iš Lietuvos parasikaltėliai nuo teismo. Butkus išbėgo iš Lietuvos, Šiaulių, su svetimais pinigais ir svetimą žmoną, Gavenskis iš Marijampolės su svetimais pinigais, J. Ruškys taip pat pabėgo nuo teismo už kriminalinį prasikaltimą. Daug yra žmonių, kurie juos pažinojo Lietuvoje ir čia Brazilijoje, kas tai buvo per paukščiai, kurie skurdus lietuvių emigranto kruvinu prakaitu uždirbtus fazendose reišus vogė vogė.

Tai ve kokia pradžia buvo "Lietuvio". Labai gėdinga. Gėdinga buvo pradžia, gėdinga ir tūta. Tai juodas, juodžiausias Brazilijos lietuvių kolonijos

Mano padėkos zodiš atsisveikinant su Pietu Amerika

Išvykdamas iš Pietų Amerikos kontinento, sujudinta širdimi prisimenu Jus, brangūs broliai ir sesers lietuviai. Jūsų vargai ir pasisekimai man pasidarė artimi. Jūsų vaišingumas, nuoširdumas ir gera lietuviška širdis paliks mano atminty, kol būsiu gyvas. Nuoširdžiai dėkoju Argentinos, Brazilijos ir Urugvajaus lietuvių ir Lietuvos žydų organizacijoms ir paskiriems asmenims už malonų vaišingumą ir visokeriopą pagalbą, o taip pat esu labai dėkingas lietuviškai ir nelietuviškai spaudai už malonų dėmesį mano asmeniui man besilankant Pietų Amerikos lietuvių kolonijose.

Nuoširdžiai linkiu lietuvių spaudai ir organizacijoms įgyti kuodidžiausią pasitikėjimą mūsų išvijoje, sustiprinti mūsų brolių lietuvišką dvasią ir sekmingai vesti juos į aukštesnę dvasios kultūrą ir medžiaginį gerbūvį.

Laikau savo malonią pareigą padėkoti ponui ministrui Aukštuoliui ir ponai Aukštuolienei, ponui konsului Polišaičiui ir ponai Polišaitienei, ponams garbės konsulams - Pietracaprinai ir Mobergui, pasiuntinybės ir konsulatų personalui už man suteiktą globą ir malonų vaišingumą per visą mano P. Amerikos kontinente buvimo laiką.

RAPOLAS SKIPITIS.

1939 m. Sausio mėnesio 17 d.
RIO DE JANEIRO.

lapas. Visą eilę žmonių nuskriaudę tie, "lietuviybės apaštalai", ir nemanydami atlyginti skriaudas, išsisklaidė visi (Butkus mirė), o laikraščio leidimą parėmė jų bišuliai su Petro Mačiulio prisiaky. Nuskriaustieji mūsų tautiečiai, pradėjo feškoti savo pinigų, nes visos padarytos skolos buvo laikraščio vardu. O kad nereiktų skolų mokėti, "Lietuvio Brazilijoje" paverdijamas "Lietuvio". Štai jums ir sąšinė.

Dar gerai, kad "Lietuvio" redaktoriai pasisakė, jog jų laikraštis yra tas pats "Lietuvis Brazilijoje" tik dėl "patogumo" pakeitė vardą. Vadinas, visi savo skolas dar galite atsiminti. Tad visi tse, kuriuos "Lietuvio" sąžiningi žmonės yra nuskriaudę nors ir prieš 10 metų, gali reikalauti ir atlyginimo.

Yra sakoma, kad obelis ne toli rieda nuo obels. Taip pat ir "Lietuvio" dabartiniai redaktoriai, nežūrint to, kad jie yra globojami oficialių mūsų įstaigų, ne toli pažengę savo pirmatūnų. Ir šiandieninio "Lietuvio" tikslai atitinka jo pirmųjų leidėjų tikslams. Apgaudinėjo mūsų išvius pirmieji, tas pats neažiningumas tęsiasi ir dabartinių ponų redaktorių. Žodžiu, aferizme laikraštis gimęs, aferizmu, visą savo ilgą gyvenimą, ir dvokla. Jei driso savo tautiečius tik ką atvykusius iš Lietuvos apgaudinėti tokie Ruškiai, Gavenskai ir kt., tai dar didesnės drašos reikėjo dabartiniams "Lietuvio" redaktoriams apgaudinėti jau prityrusius šioje šalyje mūsų brolius. O vis dėl to jie tęsė šį nešvarų darbą ir manė kaip jų pirmtakams, taip ir jiems pavyks apsukti įvairioms piniginėms sumoms mūsų brolius. Kuo pavadinti žymiausio "Lietuvio" šūlo, Stasio Vancevičiaus, neažiningus darbus su pinigų persiuntimu, jei ne afera? Daugiau. Kur dingo išvilioti iš žmonių pinigai už Atkočaidio raštus, "Vilties" prenumeratas? Kur dingo šimtai pezų Argentinoslietuvių? Ar tai ne aferizmas? Atsakykite ponai "Lietuvio" redaktoriai.

"Lietuvis" rašo kad jis visą laiką buvo puolamas pirma "Garso", o paskui "Lietuvių Aido Brazilijoje". Į tokį priekaištą kolonija atsako vienu balsu: nereikėjo užsiimti aferizmu, nereikėjo apgaudinėti žmonių, niekas nebūtų puoles. O kas dėl "Garso", tai štai kas įvyko: šiandieninis "Lietuvio" vyriausias šefas Majus anais laikais buvo "Garso" redaktoriūs. Jeigu jis anais laikais spiaudė, o šiandieną tą pačią vietą laiko, reiškia, "Lietuvis" visą laiką turi reikalų su žmonėmis be mažiausio padorumo, sarmatos ir be menkiausio žmogiško "aš".

Dar žodiš dėl "Lietuvio" sudegimimo. Tas dvokiančios dobės Lietuvos vasitybės pinigais laidžiamas organas meta kaltinimą "L. Aidui Br." dėl sudegimimo "Lietuvio" redakcijos 1930 metais. Tai šlykštus pasiteisinimas prieš savo nedorus darbus. Jei "Lietuvis" tuo laiku nebūtų mūsų brolių raginęs stoti savanoriais karu prieš dabartinį

Mirė I. M. M. R. Ryto narys

S. m. sausio mėn. 12 d. mirė L. M.M.R. Ryto narys o taip pat ir B. L. O. Centro narys Leonas Mostavičius 29 metų amžiaus, kilęs iš Kelmės, Raseinių aps.

Kaip ir didžiama mūsų tautiečių, taip ir Leonas atvyko į Braziliją su šeima 1927 metais. Išmės ieškoti. Dirbo jis čia pradžioje įvairiose fazendose, o vėliau apsigyveno S. Paulo mieste ir prisidėjo prie organizacinio lietuvių veikimo, priklausė Ryto būrelyje ir Centre. Buvo sąmoningas ir suapratęs lietuvis. Neseniai jam buvo padaryta apandicito operacija. Dar visiškai nepasveikusias, nuo pirmosios operacijos, buvo daroma nosies operacija. Vėlionis antrosios operacijos neatlaikė ir mirė.

Dideliame nuliūdime liko jo sena močiutė, broliai, sesuo ir draugai su kuriais jis dirbo. Tebūna jam lengva šios šalies žemolė. Rytiečiai.

P. S. L. M. M. R. Rytas reiškia gilius užuojautos Leono Mostavičiaus močiutei, broliams ir sesutei jų liudėsio valandoje.

J. VAITKEVIČIUS.

DULR pirmininkui Skipičiui išvykus

Mylimas svečias išvyko į Lietuvą. Lietuvių kolonijoje jis paliko neišaldomą įspūdį, paliko savo jaunalietuvišką šypseną, lietuviškų dainų skambesį ir nesibaigiantį optimizmą. Jis davė jėgos ir pasišventimo pavyzdį, jis parodė, kaip reikia būti teisingam ir objektyviam, kaip reikia pasiduoti klaidingų informacijų melui ir kaip būti tikru, susipratusiu lietuviu.

Pirmininkas adv. R. Skipitis išbuvo Pietų Amerikoje ištisą pusmetį. Per tą laiką jis galėjo puikiausiai iširti lietuvių išvius gyvenimą. Savo advokatiškais sugebėjimais jis išanalizavo visas priežastis, kurios kelia lietuvių išvijoje nerimastį ir nesantaiką. Jis pažino tikrąsias to nešugyvenimo priežastis ir, reikia tikėti, nustatė jų kaltininkus. Taigi šia prasme ypač Brazilijos lietuvių kolonija tikisi ateityje susilaukti teisingo sprendimo ir naudingų vaisių.

Ponas Pirmininkas pamatė, kad lietuvių išviviai sunkiai prasikuria, kad jie ir tropikų srityse, kur dar milijonai hektarų tuščios žemės, negali prasimuoti ir juo labiau praturtėti. Lietuvie ūkininkas ir darbininkas neturi biznieriškos moralės gabumų, nemoka ar nenori jis neteisingu būdu ar lengvu sukčiavimu kurti sau gerbūvį. Lietuvis prastuoelis nori doromis priemonėmis gyvenimo ieškoti, todėl ir čia, tolimame užjūryje, nesimeta jis į biznius.

Didelė lietuviškos išvijos dalis lieka darbininkais ar smulkiais ūkininkais. Nemaža dalis dar ir dabar vargsta bernų bei kumedių padėtyse. Lietuviai išviviai retai kur yra susikoncentravę, o dažniausiai vis išsisklaidę ir išsiblaškę. Ponas Pirmininkas pamatė, kad miesto gyvenimas lietuviybės atžvilgiu yra pražutingas, nes jame jaunimas jau pradeda užmiršti savąją kalbą ir visur griebiasi svetimšios.

Taigi lietuvių išvius gyvenimas medžiaginiais ir kultūriniais galėtų pa-

Brazilijos respublikos prezidentą Getulio Vargas, niekas jo ne pirātu nebūtų palietęs. Bet "Lietuvis" kaip ir kiti S. Paulo laikraščiai (A Gazeta, Folha) buvo sudeginti už propagandą prieš Getulio Vargą ir už raginimą stoti karą ginti tuometinę reakcinę vyriausybę.

Baigdami norime dar sykį priminti, kad gavianskiados, ruškiados ir kt., aferistų įpėdiniai tęsia savo pirmtakų darbą "Lietuvio" vardu. Kolonija tai turi žinoti. Be to, šitas darbas yra palaikomas ir remiamas iš Lietuvos.

kilti tik kaimo aplinkumoje, tik derlingoje dirvoje, o ne miesto rūsyse ir rabrikų dūmuose. Frigorifico skerdyklai lietuvių darbininkai labai protینگai ir sąmoningais išvadžiojimais ištiesą įrodinėjo Pirmininkui jo viešėjimo metu. Šis mūsų išvius geismas reiškiasi visur: ir São Paulo mieste ir ypač po visą Braziliją išmėtytose fazendose, kur tūkstančiai lietuvių tar nauja svetimiešiams.

Atrodo, kad ne didelės pagelbos, greičiau gal tik moralinės paramos ir teisinio užtarimo tereikia, kad dešimties tūkstančių lietuvių susikoncentruotų į vieną vietą ir įkurtų nedidelę, bet savą mažutę išvius Lietuvą. Tada nebūtų išautėjimo pavojaus ir tokio vargo suuodų, kurių dabar pilnos Brazilijos pamiškės.

Taigi Brazilijos lietuvių išvivia, pasitikėdamą p. Pirmininko gera valia ir jo lietuvišką nuoširdumą, daug tikisi iš jo šios kelionės. Pirmiausiai absoliutinė lietuvių dauguma nori, kad nors moraliai būtų pritarima jos geismui suvienyti visą lietuvių koloniją į vieną vienetą. B.L.O. Centras jau dabar atstovauja daugiau kaip 90% visos organizuotosios ir neorganizuotos visuomenės. Šis stiprus ir patvarus lietuviškas junginys, perėjęs sunkius bandymus, yra nusipelnęs visuotinės pagarbos ir absoliutaus pritarimo. Kas nemato B.L.O. Centro reikėmės lietuvių vienijimo darbe ir lietuviybės išlaikymo misijoje, tas yra arba aklas arba sąmoningas lietuviybės priešas. Lietuviškoji išvivia nenori kažkokios medžiaginės paramos, tačiau nori, kad toji priešgynų saujelė, kuri yra net piniginių remiama, nedrįstų ardyti lietuviybės darbą! Įvairūs baltarankiai ponai čia turi žinoti savo vietą kolonijos gyvenime ir, jei jau nenori padėti lietuviams dirbti lietuvišką darbą, tai neturi bent jo trukdyti savo demoralizuojančiais veiksmais.

Tuo būdu bus išsaugota lietuviška dvasia ir jaunas, nenulietamas lietuvių prastuoelių entuziazmas. Erkečiuotoji Lietuvos istorija mums nedviprasmiškai rodo, kad lietuvių išlaikė tik liaudis ir tie iš liaudies kilę reti inteligentai, kurie nepasidavė svetimoms įtakoms ir nesusipandėjo svetimtaučių žmonių sionuose. Jei bent kiek naudos atneš Brazilijos lietuvių kolonijai šis p. Pirmininko vizitas, jei nors mažutė vilties kibirkštėlė duos jis vargantiesiems darbininkams išbėgti į laukų gyvenimą, tai bus atsiektas tikslas. Likusieji Brazilijos lietuviai, besilgėdami savo Tėvynės sodų ir žydinčių laukų, visada atsimins p. Pirmininko jautrias akis ir laukus, tikės jų gerumo realizavime.

AMERIKOS VALDZIA PAUKAVO ISPANIJAI 3.000.000 BUSELIŲ KVIEČIŲ

Pereitą savaitę Jungtinių Valstijų valdžia Washingtone pasiūlė Raudonajam Križiui 3,000,000 bušelių kviečių, kad nugabentų Ispanijon ir išdalintų badaujančioms žmonėms.

Tuo pačiu metu Valstybės Sekretoriaus pavaduotojas Sumner Welles atsisakė; kitas šalis, kad ir jos neatsisakytų sušelpiti civilius Ispanijos gyventojus, kurie jau nebeturi ko valgyti.

Jungtinių Valstijų valdžia jau nuo kurio laiko pradėjo rimtai galvoti apie taikimą nelaimingiems žmonėms pagalbos, nes žinios sako, kad badas yra kenčiamas visoje Ispanijoje.

Sios šalies valdžia nutarė paaukoti 3,000,000 bušelių kviečių iš atlikusio pereitų metų pertekliaus. Tai duos po 100,000 bušelių miltų kas mėnuo per 6 mėnesius, sako Welles. Kviečiai bus malami Amerikoje, valdžia užmokės už sumalimą ir gatavi miltai bus siunčiami Ispanijon. Šausio mėnesį busia jau išsiųsta 7.150 bušelių miltų.

Amerikos Raudonas Kryžius yra jau ir anksčiau nusiuntęs Ispanijon 60,000 bušelių miltų.

Ar dabar paaukoti kviečiai bus padalyti lygiai tarp lojalistų ir fašistų valdomų teritorijų, aiškiai nepasakyta, tačiau iš bendro pranešimo galima suprasti, kad Washingtono valdžia jau pradeda daugiau rūpintis demokratijos gynėjais, nes ji jau pamatė, kad jei Ispanijoje įsigalės fašizmas, tai jis pradės iš teni veržtis ir Pietų Amerikon.

Kalbant apie Ispanijos badaujančių šelpimą, Washingtone aiškiai pasakyta, kad pašalpa yra daug reikalingesnė lojalistų pusėj ypač Barcelonos apylinkėj, kur žemė nederlinga ir

kur jau tretį mėnesį vokiečių ir italų orlaiviai bombarduoja miestus ir naikina visokį žmonių turta.

Dabartiniu laiku Amerikos Raudonas Kryžius jau maitina 60,000 vaikų lojalistų Barcelonoj, bet Washingtone sakoma, kad lojalistų Ispanijoje esą dar 3,715,000 vaikų nesukaukusiu 11 metų amžiaus, kuriems nėra pakankamai maisto.

Išvada iš to jau sfulsi pati, kad pagalba reikalinga Ispanijos lojalistams, o ne fašistams.

Prie to da priduriama, kad lojalistų Ispanijai reguliariai nusiunčia ir kai kurios lotinų Amerikos respublikos, butent Argentina, Meksika, Kuba, Dominikonų Respublika ir kitos, bet tos pašalpos da neužtenka.

Nuteisti už Gižų policininko nužudymą

Kaunas. — Šiomis dienomis kariuomenės teismas nuteisė visam amžiui kalėti Mečislavą Gelažį, kilusį iš Šiaulių apskr. Bučiūnų kaimo ir aštuonoliams metams kalėjimo mažesnio ūkininko sūnų Viktorą Sidlauską iš Klausėčių kaimo, Vilkaviškio apskr.

Jiedu buvo apkaltinti, kad 1936 metais, antrasis pristatęs ginklą, o pirmasis nušovęs Gižų nuovados policijos viršininką Liudą Lietuvniką.

Areštuotas žąsų vežėjo Klingo užmušėjas

Dabar atėję laikraščiai iš Lietuvos praneša, kad policija išaiškino, jog šitą žvėrišką darbą atliko vienas mariampolietis. Pavardė nepaduota.

Grazina Tulauskaitė.

PAKLYDE ŽODŽIAI

Širdyje paklydo tavo žodžiai,
kaip nelauktas pavasaris soduose.
Ir žemė, kaip daina,
šį vakarą man rodosi.

O kada nors ir tie patys žodžiai
alėjoms per knygą išsities.
Kas nors paėmęs pavartyt nuobodžiai
ir neapkęs paties.

Ir rodysys visa tai kvaila
ir neįtikėtina perdėm.
Kad mes gyvename tais žodžiais
ir tom pačiom raidėm.

Ir vėl, kai akys, kaip gyvatės
raidėmis šliaužiot ims,
pravirkai tu, kad savo širdį
išdalinaai vagims.

MEILĖ IR MIRTIS

MERCE RODOREDA.

Vasara tolinasi...
Miestas kiekvieną dieną siuntė į frontą vis naujus vyrų būrius.

Ji... Ji jį mylėjo jau nuo senai, bet vis nedrįso to jam pasakyti.

Staiga viskas taip paskeitė, įvykiai taip baisiai susigrūdė, kad atrodė, jog artinasi pasaulio galas.

Ir tai buvo mirtis, kuri pasirodė žydriose gatvėse, kuri skverbėsi į namus ir naktimis svaidė viršun miestą; tai buvo mirtis, kuri ją paskatino prisipažinti.

Kai ji kartą stovėjo priešais jį, ji staiga sušuko:

— Aš norėčiau jums kažką pasakyti.

— Sakykite, — atsakė jis, ramiai ir tokiu rimtu balsu, kad ji net suvirpėjo.

— Labai sunku. Man rodosi, aš niekad nepajėgsiu to pasakyti.

Valkiški žodžiai sumenkino mintį. Silpnumas pakirto pasiryžimą. Tačiau ji buvo drąsi. Ji priėjo prie stalo, ji sugriebė lapą popieriaus ir visai prašatai parašė: "Aš jus myliu."

Ji jam padavė raščiuką.

Jis jį perskaitė, nesisijaudindamas, sulankstė ir laikė tvirtai suspaudęs rankoje.

Ilgai tylėjo.

Jie padavė vienas antram ranką. Ji laikė. Ji norėjo įrodyti šilumą, nuosirdumą ir kad ji atėjo daug suteikti ir nieko nereikalauti.

Ji žiūrėjo ilgai į jo akis, maldaudama, lyg prašydama, kad jis įvertintų tą šilumą, kuri joje glūdėjo. Jų lūpos susilėjo, jie glaudžiai apsikabino, ir moters dantys įsispaudė į vyro lūpas.

Ir ji išėjo.

Lijo. Ji pamažu ėjo ilgomis gatvėmis, nekrepdama dėmesio į sroveinantį drabužių vandenį, žiūrėdama į žydrias dėmes šlapime asfalte, kuriame visi vaizdai kažkaip pasikeisdavo. Ji gavo laišką.

"Telefonuokite man," jis jai įsakė. "Aš negaliu," atsakė ji.

Ir ji gavo iš jo kitą laišką. "Aš jūsų visur ieškojau, šas jūsų niekur negalėjau rasti. Aš turiu jus matyti."

MEKSIKOS PREZIDENTAS BUVO ELGETA

Ar jūs žinote, kad yra šalis, kurios dabartinis prezidentas yra kadaise buvęs elgeta? Ir tai ne išmislas, o tikra teisybė. Ta šalis, kurios aukščiausias valdžios vyras buvo elgeta, yra Meksika. Prieš pasakodami, kaip atsitiko, kad elgeta tapo prezidentu, pirmiausia papasakosime apie tą šalį.

Meksika — federalinė valstybė, esanti pietinėje Šiaurės Amerikos dalyje, tarp Atlanto ir Ramlojo vandenynų, užimanti 1,700,000 kv. klm. plotą ir turinti apie 20 milijonų gyventojų. Meksikos žemė labai derlinga ir gausi mineraliniais turtais. Meksikos turtai jau iš seno viliojo visokius mėgėjus pasigrobtį svetimą nuosavybę, ir todėl jau nuo Amerikos atradimo laikų i Meksiką ėmė veržtis svetimieji. Iki tol Meksika buvo nepriklausoma šiaubūvių indijonų valstybė su gan aukšta, taip taip vadinama, atekų kultūra.

1519 metais atekų valstybę užpuolė avantiuristo Kortezo vadovaujami ispanai, kurie, būdami geria u ginkluoti ir dar pasigavę apgaulės, Meksiką užkariavo ir pavertė Ispanijos kolonija. Į užkariautą kraštą prigužėjo nesuskaitoma daugybė kunigų ir vienuolių, kurie pristatė čia tikstančius bažnyčių ir vienuolynų neva Kristaus mokslui tarp stabmeldžių platinti, bet iš tikrųjų jiems rūpėjo visai kas kita. Jie pasiglemžė sau derlingas Meksikos žemes, o vietojus — indijonus — pavertė savo baudžiauninkais.

Tris ilgas šimtmečius Meksikos žmonės kentė neišpasakytai sunkią svetimųjų priespaudą. Tiek pat laiko kadaise laisvą Meksikos žemę vilgė baudžiauninkais paverstų jos sūnų ašaros ir kraujas. Šalį užvaldė kunigai ir vienuoliai buvo žiaurūs — už nepaklusnumą ir menkiausį pasipriešinimą baudė žiauriausiomis bausmėmis, net mirtimi. Pagaliau, laisvųjų atekų kantrybė trūko — 1824 metais Meksikos indijonai sukilo, išvijo iš savo šalies iepanus ir pasiskelbė respublika.

Respublika gyvavo trisdešimt septynerius metus. Bet gyvuoti jai buvo sunku. Dėl įvairių nepalankių to laiko sąlygų ir aplinkybių respublika susidūrė su dideliais ekonominiais sunkumais, kurių negalint nugalėti, krašte kilo riaušį. Tuo pasinaudodamos, įsikio i Meksikos reikalus svetimoms respublikai nedraugingos valstybės, taip vadinamoji Europos koalicija, kuriai vadovavo francūzų imperatorius Napoleonas III. Koalicija panaikino Meksikoj respublikonišką santvarką, įvedė monarchiją ir įlaipino į stotą, imperatoriaus titulu, Austrijos erchercogą Maksimilijoną.

Bet kas pamėgo laisvą gyvenimą, tą jau sunku praprātinti prie vergovės. Taip atsitiko ir su Europos monarchistų pastangomis iš naujo pavergti meksikiečius. Respublikos idėja buvo jau giliai įleidusi šaknis i Meksikos gyventojų sąmonę, ir ją galima buvo tik nuslopinti, bet ne išnaikinti visiškai. Pavergėjams vis labiau spaudžiant, ji ūmai atgijo ir įgavo naują galingą jėgą pavidale didelio ir neapmalšinamo sukilimo, kurį suruošė su savo šalininkais pirmasis Meksikos respublikos prezidentas Benito Chuarezas. Respublikonai nugalėjo monarchiją, patį imperatorių Maksimilijoną paėmė nelaisvėn ir karo teismo sprendimu sušaudė.

Nuo to laiko niekas nesikėsino panaikinti Meksikoj respublikonišką santvarką. Bet Meksikos liaudies priešai, negalėdami pavergti jos politiškai, pavergė ją ekonomiškai. Krašte įsigalėjo svietimas kapitalas, kuris ėmė naudoti Meksikos žemes turtais, pelnydamas iš to milžiniškus pinigus. bet beveik nieko neduodamas už tai vietos gyventojams, kurie, savo sunkiu darbu kraudami kitiems milijonus, patys skurdo kaip skurdę. Meksikos liaudžiai ano meto respublika apskritai nieko gero nedavė. Respublika nesugebėjo ar nepajėgė pašalinti visų negerovių ir krašto liaudis, kaip buvo, taip ir paliko išnaudojama. Žemes tebevaldė kunigai ir vienuoliai, o viską, kas buvo žemės gelmėse — naftą, sidabrą ir k., pasiglemžė užsienio kapitalistai. Turėdami savo rankose galingiausią priemonę ir ginklą — pinigus kapitalistai paėmė i savo rankas ir politiško gyvenimo tvarkymą, ir respublikos paliko tik įvardas, o esmėje tariamoji respublikoniškoji Meksikos santvarka niekuo nesiskyrė nuo absoliutinės monarchijos. Žodžio, spaudos, organizacijų ir sąžinės laisvės buvo uždraustos, bet kokios pastangos pakeisti gyvenimo tvarką buvo žiauriausiai persekvojamos ir baudžiamos. Kad liaudis nesusiprastų pakliuvusi į naują baudžiamą, tyčia buvo trukdomas švietimas, visame krašte buvo vos kelios mokyklos, ir tai tik didesniuose miestuose ir tik turtingesniųjų vaikams. Visa liaudis perdėm buvo neraštinga ir tamsi.

Taip tęsėsi iki pokarinių laikų, kada Meksikoj vėl prasidėjo bruzdėjimai ir pagaliau net revoliucijos. Iš liaudies kilę inteligentai, per didelį vargą pasiekę mokslo ir pės švietimo, pradėjo sunkią, bet nenumaldomą kovą už geresnį ir teisingesnį Meksikos gyvenimo sutvarkymą. Ir tą kovą jie laimėjo. (Bus daugiau).

To buvo jau per daug. Tai pripildė visą jos sielą. Ji vis karščiau geidė jį apkabinti, vis karščiau bučiuoti, apglėbti rankomis, sakyti jam:

— Aš jus myliu.

Po pietų telefonu skardėjo du baisai. Vien tik du balsai paskendu siame žydriose sutemoje mieste.

— Rytoj, — pagaliau tarė ji.

Moteris žinojo, kur dabar jis.

Naktis dar labiau pajuodino jos akis. Visą naktį jo vaizdas jai neleidė jai užmigti.

Ir dabar štai jie jau drauge. Ant stalo, ant kurio ji prieš kelias dienas parašė tuos sunkiai ištariamus žodžius, dabar stovėjo raudonų gėlių vaza. Jis stovėjo sunėręs ant krūtinės vos pastebimai drėbančias rankas.

Dabar, ji vėl kalbėjo.

— Aš jau labai senai jus myliu. Gal būt, aš niekad nepajėgsiu jums drįsnu to pasakyti...

Jis sušuko pagaliau, pertraukdamas tylą.

— Jei aš jums pasakyočiau, kad aš šito laukiau, aš jus tada apgaučiau. Jei aš jums pasakyočiau, kad jūs man nieko nereikiate, tad aš irgi kalbėčiau netiesą.

Ji irgi nenorėjo meluoti, nei jam gerintis.

— Man reikėjo raati ką nors, kuo aš galėčiau pateisinti savo elgimąsi. Tai yra karas... ir staigaus nusiminimo priepuoly... aš beveik nusižudžiau. Man būtina reikėjo susitaikinti su gyvenimu... Jus mylėdama, aš myliu gyvenimą.

Ji norėjo pasakyti: "Aš myliu gyvenimą, nes jūs ir esate tas gyvenimas," bet ji siabtelėjo, bijodama, kad tai nebūtų per daug.

Vyriškis ne tuoj atsakė. Pagaliau jis tarė:

— Jūs sukrėtėte mano sielą. Jie buvo jau beisiskiria... Jie paspaudė vienas antram ranką. Šią akimirka jis ją stipriai patraukė į save. Jis į ją žiūrėjo, ir skubiai ieškojo jos lūpų, ji prisilėjo galva prie jo krūtinės.

Kai juodu išskyrė burnas, juodu žiūrėjo vienas į antrą, tarytum jie dviem tik lig akimirka prasidėjo gyvenimas. Ji glamonėjo jo veidą, jo nepaklūnius plaukus, krūtinę... Jis kartkartėmis bučiavo jos lūpas ir jos skruostus.

* * * * *
Praėjo kelios dienos. Kovos laukuose speigai sukaustė karo veiksmus. (Bus daugiau)

AR YRA GYVYBĖ KIT. PASAULIUOSE? Klaipėdos gubernatorius Gailius

Ar yra gyvybė kituose pasauliuose? Tai klausimas, į kurį ligi šiol dar niekas neatsakė ir niekuomet neginčijamo atsakymo neduos.

Mokslininkai tam tikrais būdais nustato begaliniai tolimų žvaigždžių dydį, apytikriai nustato jų sudėtį, tolimuose dangaus kūnuose suranda tokių elementų (sudėtinių dalių), iš kurių sudaryta mūsų žemė.

Mokslininkai nustatė, surado saulės palydovių planetų kelius, nustatė jų nuotolius nuo saulės ir nuo viena kitos.

Mokslininkai moka įsiskverbti į begalines bekraštinių erdvių gelmes ir jose tyrinėti visatos paslaptis.

Tačiau kaip bebūtų gudurūs mokslininkai, kaip bebūtų tobuli jų pažinimo keliai ir priemonės, kitų pasaulių gyvų būtybių jie pasiekti negali.

Jie gali turėti tūkstančius būdų įrodinėti, kad gyvybė kituose pasauliuose yra, [vis tiek atsirastų užsispyrėlių, kurie kaip sakoma, nepašaipiną neitikės.

Mes, gerbiamasis skaitytoja, užsispyrę nebūsim ir bandysim paklausti, ką mūsų protas ir turimos žinios gali pasakyti dėl gyvybės kituose pasauliuose buvimo ar nebuvimo.

Pirmausia mums atrodo, kad gyvybės buvimo kituose pasauliuose neigti jokių būdų negalima. Mes gyvename saulės sistemoje, saulės palydovėje žemėje. Leiskim, kad nė vienoje kitoje saulės palydovėje planetoje gyvybės nėra. Bet mūsų saulė yra viena iš milijardų žvaigždžių, kurių tarpe yra daugybė visai panašių į mūsų saulę.

Jeigu mūsų saulė turi palydovių planetų, tai kodėl jų negali turėti kitos saulės? Jeigu mūsų saulės planetoje žemėje yra gyvybė, tai kodėl jos negali būti kitų saulių planetose. Sunku vaizduotis, kad iš nesuskaitomų milijardų viseto kūnų tik viena menka dulkelė žemė būtų tokia laiminga (ar nelaiminga), kad tik joje vienoje, be daugybės įvairiausių gyvių, būtų protingasai žmogus ir kad tik jam vienam būtų leista pažinti patį visetą.

Taigi jau tik bendras viseto santvarkos pažinimas leidžia spėti, kad gyvybės esama ne tik vienoje mūsų žemėje.

Kokiuose gi kituose pasauliuose gali būti gyvybės? Žemlėkos gyvybės mastu matuojant, gyvybės negali būti žvaigždėse, nes jos yra begaliniai karšti — ištirpusios skystos ar į dujas nuo karščio pavirtusios medžiagos kūnai. Organiniai (augaliniai bei gyvuliniai) padarai tokiuose karėdiuose išlaikyti negali, todėl ten jų ir būti negali. Bet gyvybė gali būti:

1. Lygiai tokiose pat kitų saulių planetose kaip mūsų žemė, o tokių planetų buvimo nuneigti nėra jokio pagrindo.

2. Kitose planetose, kuriose nėra tokių sąlygų, kaip mūsų žemėje, bet kuriose gali būti kitokia gyvybė.

Mūsų žemės augmenijai ir gyvūnijai laikytis reikalinga tam tikra šiluma, vanduo ir oras. Bet pirmiausia jau mūsų žemėje gyviams pakenčiamos šilumos nėra vieno masto. Mūsų žemėje gyvybė tarpeta ir pačiose karščiausiose ir pačiose šalčiausiose vietose. Sakysim, jei mūsų žemės gyvybei vidutinės šilumos yra 15 laipsnių, tai kodėl kitoje planetoje negali būti gyvybės prisitaikiusios 10 ar 20 laipsnių vidutinės šilumos, Vadinasi, gyvybės gali būti ir šiltesnėje ir šaltesnėje už žemę planetoje.

Mūsų žemės gyvenimui ir augalijai reikalingas oras, bet oras juk yra kelerių dujų mišinys. Jeigu kitose planetose lygiai jokio oro kaip žemėje nėra, tai gali būti kitoks kvėpuojamųjų dujų mišinys. Pagaliau, kodėl būtina turi būti kvėpuojamųjų dujų. Kodėl gyvybė negali kitaip reikštis? Tas pats ir su vandeniu.

Mūsų žemės gyvybę nulemia oras, šiluma, vanduo. Jei kur nos vienos šių medžiagų nėra, ten ir mūsų gyvybė laikytis negalėtų. Bet kaip yra platus visetas, kaip įvairių gali būti

įvairiausiųose dangaus kūnuose sąlygų, taip lygiai gali būti ir įvairių gyvybės pasireiškimų.

Kalbant apie gyvybės buvimo kituose pasauliuose galimumus, mums užvis labiausiai knieti klausimas, ar yra kituose pasauliuose tokių protingų padarų kaip žmogus? Nepameluosime atsakę taip ir ne. Jei prieš kokią 10 milijonų metų iš kitos planetos būtų paklause, ar dabartinėje žemėje yra žmogus, būtų reikėję atsakyti, kad nėra, nes tada žemėje žmogaus tikrai nebuvo. Jei prieš 10 tūkstančių metų iš kitos planetos būtų paklause, ar žemėje yra protingasis žmogus, būtų reikėję atsakyti, kad nėra, nes negalima laikyti protingu žmogumi tokio padaro, kuris neturėjo peilio lazdai išsiplauti.

Trumpai tariant, mes patys žinome, kad net mūsų planetoje protingas žmogus yra senenas svečias. Yra begalybės duomenų, kad žmogus toks, koks jis dabar yra, žemėje taip pat ne visuomet bus. Vadinasi, protingas žmogus ir mūsų žemėje yra tik laikinas reiškinys. Protingas sutvėrimas gali būti tik laikinas reiškinys ir kituose pasauliuose. Jei kuriame nors pasaulyje dabar protingo sutvėrimo nėra, tai jis jau galėjo būti ir išnykti, arba dar ateityje gali būti.

Kaip, kokiais pavidalais gyvybė gali reikštis kituose pasauliuose, ne mūsų protui aprėpti. Mūsų protas tik tiek tegali pasakyti, kad viseta jįsai tikrai nevienintelis.

Žmogaus, ar į jį panašių sutvėrimų buvimo klausimas kituose pasauliuose mokslininkams jau iš senų senovės domina. Įvairiais laikais būta įvairiausių pasivaizdavimų kitų pasaulių žmoginių padarų.

Prieštaraujanti šmėkla.

Anti-Karunka

Lepojo luomo vardu — mes visos sušunkame: nepatinka mums, Mizantropė, Tavo Karunka!

Ligi šiolei ramiai ir laimingai gyvenoma ir niekas mūsų "gudrybių" lig šiol neskaičiavo.

Bet, štai, atsirado koks tai drąsuolis, ir nieko neklausęs ant mūsų užpuolė.

Bagažų kratytojas Mūs neprasytas, "Kolonijos Karunka" šmėsi rašyti.

Mūzos įkvėptas Satyros mėgėjas Šako: jog mūsų visų galvoje švilpuoja vėjai; kad mūsų sesutės nebepanašios į vaidilutes, veidelius grimuojam bernelius peikiam ir į ateitį visai nebojam!

Pons Mizantropė, juk pripažinot mus — silpnuoju luomū. Tad kuo mes jus skriaudžiam, žinot įdomu?

Mes jums "rimtuoliai", juk nieko nedarom, Tad kam gi jūs rėkiat, Kad į pražutį varom?

Niekas nepraso mums patikėti, kad paskui verkti ir praelties gailėtis.

Dėl mūsų jūs galite "laisvėję" susenti ir celibato mokėstį, nors amžių mokėti.

Nekaltai apdainuotos mes mūzos maldaujame,

Naujuoju Klaipėdos krašto gubernatorium paskirtas Viktoras Gailius, klaipėdiškis lietuvis, todėl paduodame apie jį žiupsnelį žinių.

Viktoras Gailius gimė Beratininkų uky, Pagėgių apskrityje, Klaipėdos krašte. Šitas ūkis jau virė 200 metų yra Gailių šeimos nuosavybė. Jo tėvas, Martynas Gailius, ir motina Gretė, buvo susipratę lietuviai, todėl ir vaikus išaugino lietuviškas dvasioj.

Vyriausias jų sūnus, Valentinas, baigė teologijos mokslus ir buvo lietuvių evangelikų kunigas Tilžėje, o vėliau Klaipėdos krašte. Jis mirė 1935 metais.

Viktoras baigė Tilžės gimnaziją ir studijavo teisę. Pasaulinis karas užtiko jį univrsitete ir sutrukdė mokslą. Jis buvo pašauktas į vokiečių kariuomenę. Vokiečių pulkas, kuriame jis tarnavo, buvo pasiūstas paimti Kauca. Mušio metu rusų artilerijos aviedinys sprogo griovyje, kur gulėjo Viktoras Gailius. Ir dabartinis Klaipėdos gubernatorius

buvo išneštas iš mušio lauko su išplėtu šonu, netekęs kelių šonkaulių.

1918 metais Viktoras Gailius kartu su keliais kitais lietuviais sudarė Prūsų Lietuvių Tarybos vykdomąjį komitetą. Čia besidarbuodamas, susipažino su Didžiosios Lietuvos diplomatine tarnyba. Nuo 1920 iki 1922 metų tarnavo Lietuvos Pasiuntinybėj Berlyne, o 1922 metais buvo paskirtas pasiuntiniu Estijoje. Išgirdęs, kad lietuviai paėmė Klaipėdą jis tuoj atsiskakė nuo vietos ir atvyko į Klaipėdą. Čia jis dalyvavo Klaipėdos delegacijos derybose su alijantų atstovais ir vėliau buvo Klaipėdos Direktorijos pirmininku.

Kare įgytos žaizdos atsinaujino, ir jis buvo priverstas 1925 metais iš tos vietos pritraukti. Po ilgo gydymosi ir operacijų užsienyje kiek pataisės sveikata, jis vėl grįžo valstybės tarnybon. Buvo Klaipėdos Gubernatūros patarėju, o 1934-1937 m. Klaipėdos Uosto Direktorijos nariu. Dabartiniu laiku, naujasis gubernatorius gali būti apie 46-47 metų amžiaus.

ATIDARYTAS NAUJAS GELEŽINKELIS LIETUVOJE

Grudžio 4 dieną Panevėžio apskrityje įvyko dvejose iškilnėse kurios dar sutapo su Panevėžio apskrities dvidešimtmie savivaldybės sukaktuvėmis: tą pačią dieną buvo atidarytas naujas geležinkelis iš Panevėžio į Joniškėlį ir naujas plentas iš Panevėžio per Pumpėnus ligi Biržų apskrities ribų.

Atidarymo iškilnėse dalyvavo susisiekimo ministeris Panevėžio burmistras ir keletas valdininkų bei dvasiškų.

Geležinkelio atidarymas buvo prie pat Panevėžio stoties, kame dabar susikryžiuoja jau du geležinkeliai: platus — Obeliai - Panevėžys - Radviliškiai ir siaurasis — Utena - Panevėžys - Biržai. Tokiu būdu, dabar Panevėžys yra geležinkelių mazgas. Praktiškumo dėlei abu geležinkeliai turės vieną stotį, kuri nesrukus numatoma pastatyti nauja.

Geležinkelių direktorius Račkauskas perskaitė atidarymo aktą ir duomeis kiek ir ko padaryta ir kiek tai kainavo: pastatyta 38,5 kilometrai geležinkelių, o su stotijų tinklu viso 49,4 kilometrai; pastatytos stotys: Bernatoniai, Skaigiris, Medikoniai, Pušalotas, Vaitkūnai ir Joniškėlis. Visos stovybos atsėjo pusrėlio milijono litų, tai yra kiekvienas kilometras geležinkelio kainavo apie 57 tūkstančiai litų.

Čia reik pažymėti, kad darbai atlikti gražiai, kultūringai, estetiškai. Geležinkelio tarnautojams sudarytos higieniško gyvenimo sąlygos: butai po du kambariu su virtuve ir sandėliukais.

Panevėžio savivaldybė yra kelių ir ypač stovybos rekordistė. 1936 metais ji atidarė Ramygalos-Panevėžio plentą, šio gruodžio 4 d. ji atidarė to plento tęsinį kuris nuo Panevėžio dabar nutiestas per Pumpėnus ligi Biržų apskrities ribų viso 22 kilometrai. Šis plentas junga Biržus per Panevėžį su Kaunu, o plačiau imant bus Kauno-Rigos plentas. Vienas plento kilometras atsėjęs apie 24,5 tūkstančio litų.

Žemose, lygumuotose, pelkėtose Panevėžio apskrities vietovėse, kurios yra reikalingos didelių nusausinimo darbų, ir naujasis geležinkelis ir naujasis plentas yra svarbus dalykas. Plentas ir geležinkelis eina lygiagrečiai, vienas nuo kito 5-6 kilometrų atstume.

Iškilmės įvyko ir pakeliais, stovyse ir miesteliuose. Jų proga ne tikbai miesteliai, bet daugelis kaimo stūbų iškėlė vėliavas. Į iškilmes susirinko nemaža vyžotų žmonių.

Kiek mokinių mokosi žemės ūkio mokyklose

Kaunas. — Vien tik žemės ūkio mokyklose, kurių Lietuvoje yra devynios, šiais mokslo metais mokosi 563 bernukai ir 645 mergaitės: Alytus—116 Aukštojo Krosnoj—128, Joniškėly—168, Kvietišky—123, Raseiniuose—111, Salose—215 Vėpriuose—106, Plinkšiuose—130. Zypliuose—92 ir Gruzdžiuose—19.

Be to, specialėse žemės ūkio mokyklose, kaip vidurinėj gyvulininkystės pienininkystės ir sodininkystės mokosi 119 mokinių, 101 bernukas ir 18 mergaičių. Gyvulininkystės mokosi 27 mokiniai, pienininkystės—43 ir sodininkystės—49. Dar yra 17 žiemos žemės ūkio mokyklų kuriose mokosi 420 mokinių: 263 bernukai ir 157 mergaitės.

— Uzdarius VVS, išėjo paskutinis ir "Mūsų Vilniaus" numeris. Daug aktualių straipsnių ir vilnietiškų vaizdų.

— ALEKSANDRAS MERKELIS, ligiūlinis VDV redaktorius, nuo gruodžio 1 d. yra paskirtas Resp. prezidento asmens sekretorium.

Marijampolės burtininkė išgelbėjo merginos gyvastį

Marijampolėje pas vieną "burtininkę" atėjo nusivylusi mergina ir paprašė jai "nuvараžyti" kortas. Ji pasipasakojo, jog ją pametęs mylimasis ir ištraukusi parodė acto ensencijos bonkute, kuri esanti pasiruošusi išgerti. Kortų dėstytoja išpranašavo didelių pasisekimų. Mergina klausėsi "pranašės" žodžių ir linksma išėjo namo. Acto ji jau nebegėrė.

Važiudamas kelionėj mirė Miroslavo parapiljos klebonas

Miroslavo parapiljos klebonas kun. Lelešius lapkričio 27 d. ryta, važiudamas iš Miroslavo į Seirijus, Mankūnų kaimo laukuose, staiga mirė. Manoma, kad mirė širdies liga.

Ivairenybės

Špicbergeno salos — ateities kraštas

Toli toli šiaurėje, beveik prie paties ašigalio yra Špicbergeno arba kaip norvegai vadina Svalbordo salos. Salų krantus skriauna Šiaurės Ledinuo-tasis vandenynas, o pačios salos beveik amžinai yra apdenktos ledu ir sniegu. Čia dažnai užklysta šiaurės gyventojas baltasai lokys, kai kada pasirodo baltųjų lapių, šiaurės paukščių, o pakrantėse yra įvairios žuvies. Klimatas šaltas, žiaurus, žmogui gyventi beveik neįveikiamas. Todėl iki pat mūsų laikų niekas čia negyveno: jei tik kada užklydavo žvejai, jei tik kada apsidėdavo šiaurės ekspedic. Gal būtų kai kas yra skaitęs apie vienos ekspedicijos šešerių metų žiemojimą Špicberгене. Plaukė šiaurės laivas, bet užėjus žiemos šalčiams reikėjo pasilikti saloj. Milžiniškos ledo lytys sutruškino laivą — ir žmonės buvo pamerkti ilgiam laikams pasilikti ledu, sniego ir šalčio viešpatystėje. Vargin-gas ir balsus gyvenimas buvo Špicberгене: nei namų, nei medžių, nei šilumos. Teko susikrauti namelį iš sniego ir ledo, teko dangstyti kailiais, lysti miegoti į maišus. Kol buvo maisto, dar pusė bėdos, bet išsibaigus maisto atsargai teko rūpintis nu-tobti kokį žvėrį — baltąjį lokį. Keletai mėnesių saulė visai pradingsta, užteina naktis, amžina šnaktis.

Tokios yra Špicbergeno salos, sa-las, kuriose iki šiol niekas negyveno. Iki pat 1920 metų tos salos niekam nepriklausė, nes gi, atrodo, kam čia rūpintis jomis, tokiomis niekam nenau-dingomis salomis, 1920 metais spalį 4 d. Paryžiaus sutartimi salos buvo pripažintos Norvegijai. Norvegija sa-lomis omė rūpintis ir jau šiandien sa-lose gyvena apie 1,500 gyventojų, ta-čiau jų tarpe norvegų neperdaugiau-sia.

Špicbergeno salos norvegų ir is-landiečių padavimuose jau minimos 9 šimtmeityje. Vikingai salas tiesiog va-dindavo "svale brēm" (šaltasis kraš-tas). Po vikingais laikais Špicbergeno salos vėl buvo užmirštos. Jas iš nau-jo atrado M. Barensas 1591 metais. Nuo to laiko salos jau kartas nuo kar-to buvo atlankomos įvairių ekspedicijų ir žvejų.

Žvejams lobis netoli Špicbergeno krantų yra buvęs nepaprastas. Čia at-plaukdavo žvejoti norvegai, škotai, net olandai ir vokiečiai. Pagal vieną o-landų statistiką, prie Špicbergeno krantų per vieną šimtmetį esą nuskendę 1,951 laivas. Čia esą sugauta daugiau kaip 58,000 banginių.

Ateity Špicbergeno salos taps la-bai svarbiomis. Žmogus vis labiau ir labiau nugali šiaurę. Tikimasi, kad a-teity žmogus sugebės surasti priemo-nių prieš didelį šaltį. Tuomet visi šiaurės kraštai galėtų būti apgyvendinti žmonių. Špicbergeno salos, be to, yra labai turtingos žemės klodais. Jau dabar kasmet čia iškasa apie 500,000 tonų akmens anglių. Anglis kasa nor-vegų, švedų ir rusų firmos.

Reikia pažymėti, kad Špicbergeno žemės klodai dar labai mažai tēra iš-tirti. Manoma, kad be akmens anglių Špicberгене apsidai esama net marmu-ro ir kt. mineralų. Taigi, ateity, ūmus išnaudoti Špicbergeno žemės turtus, čia sužydės gyvenimas: sniego ir ledo krašte ims vaikščioti, važinėti, džiaug-tis ir liūdėti šimtai ir tūkstančiai žme-nių.

Špicbergenas pasižymi dideliu gamtos grožiu: čia didžiuliai kalnai spindi ledu ir sniego apdenkti. Ny-A alesunde jau dabar yra padarytas tu-ristams namas. Ir čia atplaukia tur-tingieji amerikiečiai pasižiūrėti šiaurės grožio ir toli šiaurėje palašti... golfą.

Sovietų Sąjungoje vartojama 141 kalba

Sovietų Sąjungos Mokslo Akade-mija išleido biuletinį, kuriame nurodo-

ma, kad visoj šaly vartojama 141 kal-ba. Tas kalbas vartoja 59 didesnės tautos ir 96 nedidelės grupės. Didži-uma tautų turi savo rašybas, kurių dau-gum parašyta po revoliucijos.

Nekurius šių tautų susideda tik-tai iš kelių šimtų asmenų. Mažiausia tauta yra šiaurės Sakaline gyvenanti orokų tauta, susidedanti iš 154 asme-nų. Leningrado provincijoje gyve-nanti vodijakų tauta susidedanti iš 700 asmenų, o Sibire gyvenanti kara-gų tauta iš 432 asmenų.

Dar vis neišnyksta baltųjų vergių pirkliai

Baltųjų vergių prekyba yra pati bauriausia žmonijos gėda. Ir tiesiog bauru, kad toji gėda nėra nuplauta net mūsų laikais. Dažnai laikraščiuose tenka užtkti žinutį, kad ten ir ten dingdavusios jaunos mergaitės, ten ir ten policija sučiupo baltųjų vergių pirklių gaują. Neseniai tokią gaują sučiupo lenkų policija Varšuvoj. Da-bar vėl, kaip praneša užsienio laikra-ščiai, didelė baltųjų vergių pirklių gau-ja esanti sučiupta Jugoslavijoje, Bel-grade. Aukas ši gauja daugiausia pa-sirinkdavo Vienoje, Austrijoj. Vienos mergaitės buvo įkalbamos, kad Bel-grade jos galinčios gauti gerai apmo-kamo darbo. Mergaitės pažadams pa-tikėdavo ir sutikdavo važiuoti Jugos-lavijon. Tuomet pirkliai nurodydave, kad legaliu būdu jos negalinčios Ju-goslavijon įvažiuoti, nes Jugoslavijos valdžia svetimiečių nenorinti įsileisti. Taigi, reikia važiuoti slapta. Ir taip važiuodamos slapta jos nuvažiuodavo slidžių keliu. Dabar policijai pavykę suimti šios bandos vadą Jurjevičių. Banda likviduojama.

Medžio valaknų drapanos

Iš medžio valaknų, kurios pla-čiai vartojamos popieros darymui, pa-staraisiais metais imtasi išverpti siu-lai ir austi drapanos.

Japonija, kuri užgrobė didelius Kinijos plotus, kerta medžius, suma-la, išplauna, paskui primaišo 20 nuo-šimčių vatos ir verpia šiušius. Iš jų audžia armijai drapanas.

IŠ LIETUVOS

Su kryžium ir šventom žvakėm girti suklimpo į raistą

Alytaus apskrity, Buriskių kaime mirė Juozo Makavecko sūnus. Tėvas paprašė du kaimynus nuvažiuot į Pi-vašūnus pas kleboną parvežti kryžių, kamžą ir už 10 litų žvakį. Atlikę rei-kaš kaimynai užsuko restoraną su-šilti ir ten, beminėdami velionį bei ap-tardami liūdną žmogaus likimą, prasė-dėjo ligi sutemų. Važiuojant namo arklys pasuko iš kelio ir nuvežė gir-tutėlius kaimynus į raistą. Raiste ar-klis omė klimpti, vežimas užkluvo ir nei ten, nei atgal. Negirtas arklys iš-sinėrė iš pakinktų ir pabėgo, o du gir-ti kaimynai ramiai sau toliau miegojo: vienas purvyne, antras vežime.

Po kelių valandų vienas iš jų nuo šalčio nubudo ir be kepurės pasileido per balas pirmo žiburio link ieškoti pagalbos. Pataikė į Makavecko sody-bą, kur buvo šermenys. Žmonės pa-matė visą purviną kaimyną išsiskubf-ne ieškoti antrojo. Kelfasdešimts vy-rų apskū visą raistą surado vežimą, bet antro kaimyno ten nerado. Tik vėliau pasisekė jį surasti miške beblu-dijant, nes atbudęs ir neradęs nei ar-kliaus, nei nelaimės draugo, nuėjo sa-vais keliais. Arklys atsirado kitą die-ną, o traukiant vežimą iš dumblo ir-a-do ir purvyne sumintus šventus daik-tus.

— ŠVENTOSIOS uosto patobu-linimui specialė uosto komisija prašo iš Lietuvos vyriausybės ilgametės pa-skolos 30 milijonų litų sumoje.

SVEIKATA

MAISTAS IR VITAMINAI

Šį sykį biskį plačiau kalbėsime apie pačius svarbiausius maisto ele-mentus, kurie yra pamatinai faktoriai užlaikymui žmogaus kūno ir sveikatos.

Mokslui einant pirmyn, pavyko prarast dvi svarbias permainas žmo-gaus maisto srity: vieną maisto švaroj, o antrą vandens švaroj.

Tos atmainos prarasta dėka bak-teriologų ir biologų tyrinėjimams. Jie surado budą apsaugojimui žmogaus nuo tifo ligos; tai tam tikras serumas, "kraujavanduo". Šis išradimas sumažino vaikų mirtingumą, o sykių davė apsau-gą ir nuo kitų ligų, kurios yra gan limamos ir greitai užkrečiamos.

Po kiek laiko mokslinių tyrinėjimų daviniai tapo ir įstatymų pripažinti. Taigi šiandien žmogus bent teoretiniai yra jau daugiau apsaugotas nuo už-nuodinto maisto ir įvairiausių falseifi-kuotų vaistų, vadinamų "viską gydan-čiais". Produktų rinka dabar taip jau saugesnė, negu jina buvo senovėje. Šiandien jau drąsiau galiua pirkti sviestą, medų, obuolius, uksusą, kve-piančiuosius lapelius bei pipirus, įvai-rias sunkas ir prezervuotus vaisius bei daržoves. Žmogus, nusipirkęs tuziną kiaušinių, jau noranda sugedusių už-perėtų; klastuoto sviesto taipgi mažai pasitaiko; net prezervavime pieno be-veik nevertojama formaldehido nuodu. Mėsos industrija irgi švarinama, daro-ma saugesne žmonių sveikatai. Ligomis užsikrėtę gyvuliai vis mažiau vartojama maistui, o jei ir pasitaiko, tai mē-sa sterilizuojama. Be to visko, mėsos gamyba ir jos užlaikymas sveikatos atžvilgiu gariau prižiurima, ypač tam pagelbsti moderniškas šaldytuvai. Šaldytuvai ne vien turi didelę reikšmę mėsos krautuvams, bet taip jau vrtiu-vės gspadinėi; ji be šaldytuvo dabar jau buti negali.

Šios atmainos buvo reikalingos daug mokslinių jėgų, bet trjusias pilnai apsimokėjo; žmonija jo vaisiais ilgai naudosis.

Apsaugojimas maisto nuo sugė-

dimo arba išskirimas iš jo ligas ga-minančių substancijų teikia žmouems geresnę sveikatą, laimingesnį ir ilgesnį gyvenimą.

Bet mokslas, padaręs pažangą maisto švaros srity, ten nesustojo; jis ėjo toliau. Jis surado, kad maiste yra vitaminų, kurie daug ką lemia visų—senų, saugusių ir jaunų—žmonių svei-katai. Vienok reikia iš anksto pasakyti, kad vitaminai patys vieni negali pa-laikyti geram stovy žmogaus kaną. Maisto sudėtyje turi buti lygsvara; ja-me turi buti krakmolo, riebalų, mėsos, mineralinių druskų, bakterinių augme-nų ir jų veiklos skatintojų.

Apie maistą, ypač apie jo švarą, turėtų daug ką žinoti kiekvienas žmo-gus. Nepaisant mokslo pasiekimų, vis tik dar didelis maisto kiekis užlaikomas labai nešvariai, apkrėstas nuodingu bakterijų perais. O švarus, sudėtingas maistas reikalingas visiems, juo labiau vaikams ir nešioms moterims. Ką vaikui ir busimosios motinos valgo tu-rėtų nustatyti šeimos daktaras, nes jis tam darbui yra kompetentingiausias.

Maistas šiandien yra viena iš svarbiausių mūsų gyvenimo problemų. Juo daugiau maistas tyrimams, tuo dau-giau surandama su juo susijusių fak-torių, esamų vaisingoje žemėje ir gyvu-nijoje.

Dabar gyvename vadinamą pas-kubos gadyne. Mes ne tik greitai vai-kėdijame, dirbame, valgome, bet ir maistui augmenis bei gyvulius gamina-me paskubos priemoneimis. Šių dienų ukiminkas sutrumpino naminių gyvulių amžių: avių, parų, veršių, karvių ir kiaulių. Jis stengiasi savo gyvulius už-auginti ir nupenėti kuo greičiausiai. Paskuba, mat reikia vieną kitą reišą daugiau. Net karvė padaryta vien pie-no gaminimo mašina per apskritus metus. To visko reikalauja mūsų šių dienų plėšrusis dievaitis — pinigas; jis pagelbsti sutrumpinti amžių ne vien žmogaus bet ir naminių gyvulių; jis verčia juos buti produktyviais.

DR. A. J. GUSSEN.

KUO BUS 1939 METAI?

Visi jau yra pastebėję, kad pas-kutiniais laikais Amerikos J. V. valdžia pradėjo nepaprastai rūpintis tarptauti-niais įvykiais. Washingtonas slūdnia aštrias protasto notas netikatai Japonijai, bet ir Vokietijai. Pasaulis aiškiai pa-sidalino į du karingu abazu: vienoj pusėj stovi demokratija, kitoj — dikta-tura. Ir santikiai tarp tų dviejų stovy-kių tiek įtempti, kad visi tik ginkluo-jasi ir ruošiasi "apsigynimui", kuris paprastai reikią užpuolimą.

Kada visi ruošiasi karui, tai be karo šita ruošia veikiausia ir neapsieis. Kai kurie dalykų žinovai tvirtina, jog kitas pasaulinis karas galės uždegti Europą jau vasario ar kovo mėnesy.

Siuo laiku yra numatomi 9 galimi konfliktai. butent:

1. Diktatoriai yra susitarę pulti demokratines valstybes pakol šios da-nėra gerai pasiruošusios apsigynimui. Šitą užpuolimą jie gali pradėti tuojau po Naujų Metų.
2. Vokietijos generalinis štabas pradėjo agituoti už "Nepriklausomą Ukrainą", per kurią jie planuoja pulti Lenkiją, Sovietų Rusiją ir Rumuniją.
3. Italija ruošiasi griebti francūzų Tunisiją ir Korsikos salą.
4. Sovietų Rusija esanti nutarusi pradėti iš naujo kurstyti komunistus demokratinėse šalyse, nes įsitikino, kad bendro fronto negalima su jomis sudaryti.
5. Žydų persekiojimas apimsias visą Europą.
6. Popiežius ekskomunikuosias ir iškeiksias Mussolini ir Hitlerį.
7. Vokietijos naciai greitai laiku uždrausią visus tikėjimus ir konfiskuo-sią visus bažnytinius turtus.
8. Japonai laukia patogios pro-gos pagropiti anglių Hongkongą pietų

Kinijos pakrasty ir francūzų Indo-Kinija.

9. Hitleris su Mussolini stengia-si įsiveržti Pietų Amerikos prekybiniais ir kultūriniais keliais, kad pasidaryti sau bazę politinei agresijai prieš Jungtines Valstijas.

Nėra abejonės, kad diktatoriai šitokių tikslų turi. Kai kurie jų yra jau viešai skelbiami. Pavyzdžiui, Vo-kietijos naciai atvirai agituoja už "Nepriklausomą Ukrainą", o Italijos fašistai reikalauja francūzų kolonijų Afrikoj. Tačiau vargiai diktatoriai tu-rės drąsos pradėti karą prieš demokra-tines valstybes, nes jų, diktatorių, ga-lybė nėra tokia didelė, kaip jie ją pu-čia. Štai, jau treči metai kaip trys fa-šistinės valstybės atakuoja Ispanijos darbininkus ir iki šiol da nenuveikė jų. Karui laimėti reikia netiktai akyplē-šiškumo, bet ir didelių ekonominių iš-teklių. O fašistinės diktatūros ekono-miniu žvilgsniu yra silpnos.

Tuo tarpu gi demokratinių valsty-bių rānkose yra dideli turtai, ypač jeigu priskaitysime prie demokratinio bloko Amerika. O ginkluotos spēkos čia irgi nemenkos. Ant jurių nei viena diktatūros šalis negali suilyginti su Anglijos laivynu.

Fašistai išrodo galingi tik dėl to, kad opozicijai jie neduoda laisvės pasi-reikšti. Spauda pažabota, žodžio laisvė panaikinta, radio ir laikraščiai skelbia tiktai valdžios propagandą. Dėl to iš šalies žurint ir išrodo, kad pas juos labai didelis vieningumas ir didelė ga-lybė. Bet ištikrųjų šitas dirbtinis "vie-ningumas" kaip tik ir yra fašistų silp-nybė, nes po ta "vieningumo" skraiste verda didžiausia liaudies neapykanta diktatoriams. Ir todėl jeigu jie ištikrųjų karą pradės, tai jis veikiausia pasibaigs jiems taip, kaip pasibaigė kaizeriui.

LIETUVOS NAUJIENOS

Šturpi žmogžudystė

Utenoj, Daugailių valsčiuoj, Ak-tandrijo kaime, lapkričio 1 d. ryta atėikėlęs ūkininkas Balys Petruionis rado priemenėje užmuštą levoje savo tarnaitę, Vitktutę.

Žmogžudžio išimtas langas, per jį įlsta vidun ir kietu daiktu (manoma, kad plaktuku) stipriai smogta kakton. Viktutė pykusis su kita kaimo mergi-na dėl kavaleriaus.

Žmonės jau nesidomi rinkimais

Lietuvos žmonės nuo rinkimų ir domėjimosi viešais reikalais jau tiek atpratinti, kad Selynos seniūnija Ro-kiškio apskrity visai metai kaip neį-tengė išrinkti valsčiaus tarybos narių. Vargais negalais išrinktas ūkininkas Lašas.

Žmonės sako: "Ka mačys, kad mes balsuosim? Jeigu išbalsuosim ne fašista, tai apskrities viršininkas vis-tiek jį atmes."

Dar negimė, o jau "šešiu metų"

Kaune kartkartėmis pasirodyda-vo laikraštukas "Vakarų Vėtra" ir mė-gindavo pirėtis į savanorių organus, bet tas "organas" neradęs visuomenėj skaitytojų, bankrutavo. Dabar tie pa-tys leidėjai sumanė pameškerioti skai-tytojų viliojandiu laikraščio pavadinimu "Vėliava" ir, laikraštukui dar ne-

pasirodžius jau rotatoriumi spausdin-tame lapely sakosi, kad laikraštis "Vėliava" eina šeštus metus ir "iki šiol buvo savanorių-kūrėjų sąjungos organu."

Tuo tarpu savanorių sąjunga pa-skelbė, kad ji tokio laikraščio visai ne-žinanti ir jis negalis būt jos organas.

Neleidžia išvežt mašinų iš Klaipėdos krašto

Klaipėdos krašto žydai parduoda savo turtus ir keliai gyvanti Didžiojon Lietuvo. Dabar praneša "Elta", kad Klaipėdos krašto direktorija uždraudė išvežt iš Klaipėdos krašto žemės ūki mašinas ir kitokius agrikultūros bei industrijos įrankius.

"Heil Hitler! Jankau"

"V." rašo, kad taip buvęs pasvei-kintas Martynas Jankus Pagėgiuose ir lydimas užpuolėlių per visą mfestelį šūkaujant: "Jankau, išmok sakyti heil Hitler, nes kitaip tau bus blogal". "Šauk heil Hitler, Jankau, arba gausi muštį" etc.

Nepilnametis padagė du Ūkius

Šie mis mėnomis Gelgaudiškio nuovados ribose buvo padegti du ūkiai: vienas — Vlodo Išganaičio, gyv. Gel-gaudiškio miestelyje, sudegė lentinis klauemas su šiaudais ir kitais buvusiais

jame daiktais. Nuostolių padaryta a-pie 1,300 litų. Antras — Juozo Trei-nio, gyv. Pakalniškių kaime, Gelgau-diškio valsč., sudegė gyvenamas na-mas, tvartas, daržinė, pašaras ir kiti smulkūs daiktai. Nuostolių padaryta apie 6,000 litų. Nuo Treinio trobesių užsidedė Jono Tirliko trobesiai ir su-degė daržinė, tvartas ir pašaras. Nuos-tolių padaryta apie 2,000 litų. Sude-gęs turtas nebuvo apdraustas. Gais-ro metu sulaukytas įtartinas piliėtis, kuris pasirodė esąs 19 metų Jona s Mildzius, kilęs iš Kaimelio kaimo, Ki-dulių val. Jis kvoočiamas prisipažino Išganaičio ūkį padegęs iš keršto kitų įprašytas, o Treinio — padegęs dėl to, kad gaisro metu galėtų ką nors pasi-vegti. Įtartinasis Mildzius yra teismo baustas du kartus. Iš kalėjimo prieš porą savaitių buvo paleistas.

Rūpinasi pagerinti namie dirbančių darbininkų būklę

Kai kurios pramonės įmonės, no-rėdamos išvengti įstatymų uždedamų prievolių darbininkų atžvilgiu, o taip pat ir dėl piniginių išskaičiavimų, dalį darbo atiduoda darbininkams į namus dirpti. Pastaruoju metu tai gana plačiai praktikuojama, nes įmonių laikytojams nereikia tokių darbininkų drausti Li-gonių kasose, registruoti į Draudimo nuo nelaimingų atsitikimų kasą ir pan. Be to, atlyginimus tokiems darbinin-kams įmonininkai gali mokėti kokie jiems patinka.

Nė viena darbininkų reikalais be-sirūpinanti įstaiga negali patikrinti bei nustatyti tokiems darbininkams mokė-

tinias atlyginimo normas, nes tų dar-sirūpinanti įstaiga negali patikrinti bei nustatyti tokiems darbininkams mokėtinas atlyginimo normas, nes tų darbininkų interesai apsaugoti įstaty-mų. Kadangi pastaruoju metu šis opus klausimas vėl iškilo, atitinkamose į-štaigose pradėta daryti žygiai, kad na-mie dirbančių pramonės įmonių dar-bininkų būklė būtų sutvarkyta palan-kia darbininkams prasme. t. y. rūpi-namasi, kad toki darbininkai būtų ap-drausti Ligonių ir Draudimo nuo ne-laimingų atsitikimų kasose, kad jiems būtų sunormuotas atlyginimas ir, apskritai, kad jiems kaip ir dirbantie-mis pramonės įmonėse darbininkams, būtų taikomas pramonės darsininkų samdos įstatymas.

Sužeidė kontrabandininką

Šiomas dienomis šakių bare, Lauc-kaimio kaimo laukuose, apie 900 me-trų nuo sienos, Vilkaviškio baro po-licininkas St. Bačiulis sužeidė į dešinę koją aukščiau kelio bėgantį kontraban-dininką Viktorą Perlobą. Prie sužeis-tojo nešulėje rasta 240 žietbuvių.

Nušovė bernuką

Lapkričio 20, Talšių val. Rube-zaičių kaime vietos šaulių burio vadas Pocius turėjo pas save karišką šautuvą. Jam išėjus, pasiliko jo jaunesnysis brolis ir piemuo. Abu nepilnamečiai pasilikę vieni sugalvojo išbandyti šau-tuve veikimą. Tuoj surado stalčiuje šovinių ir pradėjo juo dėstyti ir išimė-ti. Šautuvą bandant įvyko šuvis ir mirtinai sužeidė Pocių.

Daržai išsimokėtinai

500 metrų nuo stoties Carvalho de Araujo, suburbijo Central do Brasil, C.A.I.C. skirsto ir parduoda už įsimokė-jimo mokestį didelį daržą — ohacara — kur yra tūkstan-čiai šių medžių: Pereiras, Videiras, Abacateiras, Jabotia-beiras, Laranjeiras ir daugel kitų vaismedžių. Išsimokėti-nai parduodamas geras namas ir kiti pastatai su žemės sklypais. Dalis daržų su geru malkų mišku, kuri galima parduoti po 500 reisu metra. Traukiniai išsina iš stoties Norte: 7,54; 9,05; 10,04; 11,10; 12,14; 14,30.

RAŠTINĖ: Rua São Bento 17, Tel.: 2-7549, S. Pau-lo. Sekmadeniais: teirautis priešais stotį Carvalho Arau-jo krautuvėje pas Antonio Kirsten.

SIUVYKLA "ESTAN"

STASIO SLIKTOS

gerai žinoma visiems lietuviams
Rua da Conceição 79-A, Fone:
4-1940 (prie pat stoties Luz)
atidarė naują skyrių — antrą
siūvyklą, Braz rajone, prie sto-
dų Norte ir Braz.

RUA DR. ALMEIDA LIMA, 19

GALECKO SIUVYKLA

Siūva rūbus pagal naujausias madas iš įvairiausių medžiagų — vietinių ir užsieninių. Darbas pagal savo kokybę yra pigus, atliekamas sąžini-gai, diplomuoto siūvėjo Galecko prižiūrimas.

TAD VISI IR SIUVASI RUBUS GALECKO SIUVYKLOJE.

RUA DUQUE DE CAXIAS, 257 Tel. 4-1457

Dr. H. Schechtmann

Santa Casa Gydytojas

Vidujiniu ligu specialistas

Bendra Klinika vaikams ir suaugusiems

Ultra - Violetiniai spinduliai

Ligonius priima nuo 8 iki 9 v. ryto ir nuo 2 iki 8 v. v.

RUA DA GRAÇA, 285 TEL. 5-1451 S. PAULO

NETURI PINIGŲ? REIKIA GERO KOSTIUMŲ?

Tad nieko nelaukdamas kreipkis siūvyklon

«Vilnius»

Matriz: Rua da Mooca, 3027 Tel. 2-8854. Filial: Pr. Julio Mesquita, 60 Tel. 4-5015.

Kur pasisiūdinai geriausios medžiagės

oiltę mokėdamas į mėnesį po 20\$.

O taip pat čia gausi neperėlam-

pamą apsiaustą (capa) tokio

mis pat sąlygomis.

Lietuvių Jaunimui

— DEMESIO! —

Norėdami dėvėti gražiai pasiūtus rūbus ir pi-giau negu kitur tik pas Paulo Ambrozevičius, kur darbas atliekamas sulig naujausių madų vyriškų ir moteriškų.

Lietuviai, išnaudokite laiką sekmadeniais ir vakarai. Užsikite ir įsitikinsite, nes darbas atlie-kamas neblogiau kaip S. Paulo centre, bet daug pigiau.

Taip pat yra gražus pasirinkimas moderniškiausų medžiagų

Paulo Ambrozevičius

Rua Ciclamas Nr. 52 :: Villa Bella :: São Paulo.

KNYGŲ SKAITYTOJŲ DEMESIOI

- 1) Brazilijos Lietuvių Organizacijų Centro knygynas, rua da Moóca nr. 1719, knygas keičia pirmadieniais ir šeštadieniais nuo 19 iki 20 val.
- 2) L. Katalikų Bendruomenės knygynas, rua Sete Nr. 85, knygas keičia antradieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais nuo 20 iki 21 val.
- 3) Dr. Vinco Kudirkos mokykloje Moka, rua Lithuania, 13, suaugusiems knygas keičia antradieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais (vakarais) nuo 6 iki 8 val. Mokiniai knygas keičia mokyklos vedėjo nurodyta tvarka.
- 4) D. L. K. Vytauto mokyklos knygynas, Vila Bela, suaugusiems knygas keičia vakarais: trečiadieniais nuo 6 iki 10 val. ir sekmadieniais nuo 8 iki 11 val. iš ryto. Mokiniai knygas keičia kasdien.
- 5) Dr. J. Basanavičiaus mokyklos knygynas Vila Anasta-

clo, mokiniams knygos keičiamos šeštadieniais tuoj po pamokų, o kitiems skaitytojams — pirmadieniais nuo 7½ val. iki 8½ val. (vakarais) ir šeštadieniais nuo 3 iki 3½ val. dienos metu.

6) Maironio mokyklos knygynas, Parque das Nações, knygos keičiamos mokiniams kasdien tuoj po pamokų, kitiems skaitytojams — antradieniais (vakare) nuo 6 iki 9 val.

7) Centr. L. S. Br. knygynas, rua Bandeirantes 474, mokiniams ir suaugusiems knygas keičia kasdien nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Vakaraus — trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.

Į interiorą pasiekaitymui išduodamos didesniais kiekiais tik pagal atskirą susitarimą su knygynų vedėjais.

RAŠOMOJI MAŠINĖLĖ

Labai pigiai, beveik nauja, parduodama rašomoji mašinėlė Remington arba Mercedes firmų. Teirautis Rua da Moóca, 1721.

LABORATORIJA — MEDICINIŠKAS IŠTYRIMAS

(Nugarakaulio, smegenų, kraujo šlapimo ir išmatų)
Tikras ir geras

Dr. A. KANDIA IR M. KOGANO

Rua Barão de Itapetininga 242, 3 aukštas.
Priėmimo valandos nuo 9-11 ir nuo 3-6. Sekmadienį nuo 10-12 val. Tel. 4-0218. Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai.

Dr. B. Levin Dantų Gydytoja

Diplomuota Saratavo universiteto ir buv. prof. Tišinskogo asistentė Lvoje. Gydo, traukia ir deda dantis. Kai nos pigios. Ligonius priima kasdien nuo 9 iki 12 val. ir nuo 2 iki 10 val. vak.

Kalba: rusų, lenkų, vokiečių ir kt. kalbomis.

ADRESAS: Rua Jose Paulino, 483. Tel. — 56307
(virš lietuviškos vaistinės José Paulino).

KAVA «DOM BOSCO»

Lietuviai visur reikalaukite ir pirkite kavą DOM BOSCO. Tai gyna pirmos rūšies kava.

Sociedade Torrefação de Café
"Dom Bosco" Ltda.

Rua da Moo'ca, 305-A Tel. 2-1123.

Dr. A. Jazara Snege

(Maskvos gydytojas 1914 m.)

Vidujiniu, veneriniu ir moterišku ligu specialistas, chirurgas.

Ligonius priima nuo 9 iki 12 ir nuo 3 iki 7 val. vak.

Ladeira Porto Geral, 12, salės 4 ir 5,

(Kampas rua Boa Vista ir 25 de Março)

Gyvenamoji vieta ten pat 5 andar Tel. 2-5068

Dr. S. Meitin

Diplomuotas Vokietijoje, Rygoj ir Rio de Janeiro.

Vidujinių ir nervų, reumatizmo ir nuomaro ligų specialistas. Gonorėja — Sifilis. Gydomas kalnų saule.

Ligonius priima kasdieną nuo 2 iki 6 val. vak. Susikalbama lietuviškai.

Rua Barão de Itapetininga, 139 1-mas aukšt. Tel. 4-1705

SKILVIS IR KEPENYS

Moderniškas, greitas ir tikras gydymas skilvio ir kepenų specialisto

BE OPERACIJOS

Vidurių skausmai, skilvio išsiplėtimas, protinis nusilpnėjimas, sifilio ligos, skilvio uždegimas, rūgymas, skilvio votys, įvairūs diegliai ir kitos ligos pagydoma BE OPERACIJOS. Įvairios Moterų ligos gydamos irgi BE OPERACIJOS, tik su inžeksonais. Jei sergi, tai šiandien pat kreipkis pas

Dr. Paulo Licciardi

Medikas — Operatorius Santa Casa

Priėmimas nuo 11 iki 12 ir nuo 15 iki 19 val. vak. Gyv. Vieta ir Konsultorija: Rua Silva Pinto, 444. (Bom Retiro) Tel. 5-4175 — S. Paulo. PASTABA: Vyksta į namus bile v-dą, dieną, naktį.

Dr. ADOLPHO TAUBKIN

ADVOKATAS

(Diplomuotas S. Paulo fakulteto)

Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai (ipotekos, žemės pirkimas bei pardavimas ir t. t.) Skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.

Raštinė: Rua Direita, 2, antras aukštas, Tel. 2-4214

Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 1 iki 3 val. vak

KALBA LIETUVIŠKAI.

DR. A. CANDIA

Venerinės ligos:

TRIPERIS (Visose stadijose — aštrus ir kroniskas.)

SIFILIS. Priėmimas nuo 9 — 12 ir nuo 3 — 7. Sekmadieniais nuo 10-12.

Rua Barão de Itapetininga, 242, 3 aukštas.

Telefonas: 4-0218

Kalba rusiškai, lenkiškai, vokiškai.

PRISIEKUSIS VERTĖJAS

MIGUEL OCOUGNE

R. 15 DE NOVEMBRO, 230 sobreloja Tel. 2-6393.

S. PAULO

Daro vertimus iš visų kalbų ir paruošia visokius dokumentus, kaip antai: cart. professional, carteira de identidade.

KALBAMA LIETUVIŠKAI.

LIETUVIAI, DĖMESIO!

Kiekvienas pasistenkite pažinti

SIUVYKLĄ LIETUVĄ

KAZIO ŽEBRAUSKO

Čia yra didelis pasirinkimas įvairiausių medžiagų. Už darbą garantuojame.

Lietuvių siuvyklų yra daug, bet SIUVYKLA LIETUVA tik viena.

Rua General Ozorio Nr. 161. — S. PAULO

Kur tik busi, neuzmirsk "Aido"

Jis parduodamas

Stotyje «Luz», prie Centralinio Pašto durų ir kampo; Largo da Sé prie laikrodžio ir Vila Prudente bondės sustojimo vietos; Bom Retiro: Baužio krautuvėje — rua Aymores ir kampas rua Carmo Cintra; Kioskoje — kampas J. Paulino ir Silva Pinto; V. Anastazijoj Kirilauskio krautuvėje; V. Zelina: J. Vigelio krautuvėje — rua 3 N.º 4; Jurgelevičiaus krautuvėje prie bažnyčios; Mokoje — kampas rua da Moóca ir av. Paes de Barros kioskoje. Visose miesto dalyse pas platintojus ir Aido redakcijoj. Rua Canindé, 478 Stankevičiaus krautuvėje; Lapoje, kioskoje prie stoties.

SANTO ANDRĖ:

S. P. R. stoties kioskoje.

SANTOS:

S. P. R. Geležinkelio stoties kioskoje.

PASTABA: Jei kurioje nors S. Paulo miesto dalyje arba kuriam kitam nors mieste nėra įsteigtos Aido pardavimo stoties ir kur tik gyvena didesnis būrelis lietuvių, praneškite redakcijai, o redakcija tuoj pasirūpins. Aidas turi būti visur parduavinėjamas, visur platinamas. Nė vieno kampeilio tenelėka, kur nebūtų Aido.

Skaitykite

Ir kitus raginkite

SKAITYTI

«Liet. AIDA Braz.»

PRENUMERATA 125

DANTU GYDYTOJAS

JOSE LEVKOVICH

Rua Silva Pinto 264 (antiga 46) Bom Retiro. Atsižvelgdamas į sunkų laiką nutarė sumažinti kainas už dantų gydymą ant pusės kainos, kaip antai: ištraukti dantį be skausmo 5000; plomba cidabro purceleno 8000.

Kalbama lietuviškai, rusiškai ir lenkiškai.

VOKIEČIŲ FOTOGRAFIJŲ ĮSTAIGA

«BERNARDO»

Įsteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidinti, o taip pat ir su dažais.

Darbas greitas sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

Arthur Schmidt

Rua São Caetano, 447 (senas, 103-111) S. Paulo
Telefonas 4-5576.

VIETOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

P. Skipitis jau išplaukė į Lietuvą, Panelės sukilo prieš Mizantropą

Sausio 19 dieną iš Rio de Janeiro uosto, DULR pirmininkas p. Skipitis jau išplaukė į Lietuvą ir apie vasario 8 dieną bus Kaune. Išvažiuodamas Lietuvon p. Skipitis prisituntė mums atsiveikinimą su Brazilijos lietuviais ir prašė jį paskelbti laikraštyje. Atsiveikinimas skelbiamas šiame numery antrame puslapyje.

P. Skipičiui linkime laimingos kelionės, o grįžus Kaunan, teisingai informuoti apie Brazilijos lietuvius.

Dar keli žodžiai dėl Tveragų

"Aido" 1-mame numery tilpo Petro Tverago laiškas, kuriame jis teisiškai dėl santykių su savo žmona ir grąšina man dėl neteisingo aprašymo kur buvo pažymėta, kad P. T. sumižes savo žmoną paliko ją ir išėjo. Spręsti, kas šiame atvejuje yra kaltas, nesimu. Mano korespondencijoj parašyta tai, ką girdėjau nuo Tveragienės, ir dar kelių frigorifikiečių.

Jonas Butauskas.

Po Skipičio apsilankymo Frigorifike

Būsimasis Ukininkas rašo ilgą straipsnį apie Skipičio apsilankymą Frigorifico Anglo lietuvų kolonijoje. Šitas straipsnis bus paskelbtas vėliau. Apie Skipičio kelionę pas frigorifikiečius buvo rašyta J. Vaitkevičiaus, kuris taip pat lankėsi Frigorifike ir susipažino su tenykėsių lietuvų gyvenimu ir darbo sąlygomis.

B. L. O. Centro Valdyba dėkoja

Brazilijos Lietuvių Organizacijų Centro Valdyba dėkoja tautietėms Uckienei, Skorupekienei, Myliūnytei, Giedrytei, Draugelytei, Kėmeklytei ir kitoms padėjusioms surengti p. Skipičiui išleistuvių vakarienę ir visiems svečiams, dalyvavusiems šioje vakarieneje.

Liudijimai iš usto policijos

Santos usto policija nerado atvykusių emigrantų skaičiuje lietuvų, kurie padavė parašymus išsiimti liudijimus: B. Račičius, A. Rakauskas, J. Brazio, V. Martinonio, A. Jermalaitės. Minėtų lietuvių išlipimo dieną paduota klaidinga. Reikia žinoti išlipimo dieną, mėnesis, metai ir laivo vardas.

Vyks į Rio Grande do Sul

Žurnalistas Julijus Vaitkevičius, kuris viešį S. Paulyje, greitai laiku žada vykti į Rio Grande do Sul estada susipažinti su tenykėsių lietuviais ūkininkais ir ištirti kolonizavimo ir ūkininkavimo sąlygas. Su Vaitkevičium žada vykti taip pat poetas Klemensas Jura.

K r s p.

Rio de Janeiro lietuviai

Rio de Janeiro lietuviai garžiai priėmė ir išlydėjo į Lietuvą DULR pirmininką p. Skipitį. Svečias, kiek galėdamas, lankė visus Rio lietuvius. P. Skipitį visur lydėjo Lietuvos Garbės Konsulas p. Mobergas.

Rijietis.

Urugvajaus Lieruvių "N. Banga" laimėjo bylą

Urugvajaus lietuvių laikraščiu "Naujajai Bangai" buvo iškelta antroji baudžiama byla Montivedeo teisme. Kaip praneša tas laikraštis, šiomis dienomis byla buvo svarstoma ir "Naujajai Banga" byla laimėjo. Sveikiname.

Išvyko į Urugvajų

Buvęs B. L. O. Centro valdybos vice-pirmininkas 1938 metais Pranas Moncevičius, pereitą savaitę išvyko į Urugvajų. Linkime jam laimingos kelionės ir gero pasisekimo naujoje vietoje.

"Aido" redakcija gana iš lietuvių daug "protestų" raštu prieš Mizantropą, kuris šiame laikraštyje rašo kolonijos karunką. Vienas tokis protestas talpinamas šiame numery, o dar keli laukia savo eilės. Tinkamesnius skelbsime. Teina "karas" panelių su mūsų Mizantropu ir žiūrėsime kas laimės. Beje, Mizantropas savo Kolonijos Karunkoj baigė apdaluoti paneles ir perėjo į kitą frontą, taigi manome, kad ir panelių karštis prieš Mizantropą atslugs...

Kaip visi taip ir mes

Sveikiname ir linkime daug laimės ir gero pasisekimo, ypatingai sveikatos draugams A. Dutkui ir K. Uokui, o taip pat ir visiems "Aido" skaitytojams naujų metų proga. Laukiame, kad šiais metais "Aidas" būtų didesnis, gražesnis ir daugiau mums žinių teiktų. Mes suprantame "Aido" sukū kelią, tad sykių su prenumeratos mokėsiu, siunčiame jam ir mažą auką. Siunčiame viso \$0\$000. Tikimės, kad neatsiliks jė vienąs lietuvis neparėmęs vienintėlio savo draugo šioje šalyje "Aido".

Su pagarba

Juozas Adomaitis

SANTA ERNESTINA.

Buvo kilęs gaisras

Sausio 3 d. naktį, Rio de Janeiro mieste, Prano Dutkaus sorveterijoje buvo kilęs gaisras. Buvo išaukiti gaisrininkai ir gaisrą likvidavo. Nuostolių padaryta nedaug. R. t. s.

Nauji lietuviai biznieriai

Lietuviai labiau pradeda krepšti dėmesį į biznį ir pradeda verstis vienkia bei kitokia prekyba. Šią savaitę žada atidaryti gėrimų ir valgomų produktų krautuvę broliai Žarnauskai ant Villa Anastacio Rua Alvarenga Peixoto, 19. Juozas Ramašauskas greit žada atidaryti mėsinių Mokus rajone. Naujiems biznieriems linkime gero pasisekimo. V. L.

Sveikinimai iš Lietuvos

Naujų Metų proga per "Aidą" sveikina Brazilijos lietuvius Draugija Užsienių Lietuviams Remti ir Lietuviškos Enciklopedijos Leidėjas Spaudos Fondas. Brazilijos lietuviai dėkoja už atmintį.

Aidas - mūsų klasės laikraštis

BURY. Pradedamas Naujuosius Metus, sveikinu Aido redaktorių ir leidėją ir linkiu jiems laimingų naujų metų, o "Aidui" - mūsų klasės kovotojui - tapti dienraščiu arba bent dvidieniu. Aidas yra vienintėlis mūsų draugas ir kovotojas už mūsų reikalus čia išsivijoje. Esu senas skaitytojas, tad nenoriu su juo ir skirtis, nes jį pamylau, kaip atvirą, nuoširdų, užjaučiantį kiekvieno vargą. Siunčiu

Lietuviška Spaustuvė

ATLIEKA VISOKIUS SPAUDOS DARBUS:

Tikėtus gėrimams, laižkus, vekus, vizitines korteles, sąskaitas (notas), industrijomis spalvuotus tikėtus pagal valdžios įstatymą, mokykloms diplomus, draugijoms įstatus, parengimams programas, sieninius kalendorius ir kitokius spaudos darbus.

Kiekvienas lietuvis biznierius jau gali užsisakyti sieninius kalendorius 1939 m. Visi spaudos darbai lietuviams atliekami daug pigiau, negu kitur. Užsakymai priimami ir telefonu, o taip pat ir iš interjero.

Pirmoji Lietuviška spaustuvė

Rua da Mooca, 1721 :-: Tel.: 2-1123 :-: S. Paulo.

KLAUSIMU KRAITELĖ

Prašome skaitytojų atsakyti:

1) Koks Bandeirantės "kumpanijos" mokytojas savo šeimoje kalbasi lenkiškai, o jo maži vaikai arba lenkiškai arba braziliskai?

2) Koks didžiausias mūsų kolonijos "patriotas", vedęs lenkaitę ir šliubą einą lenkų bažnyčioje?

3) Koks mūsų kolonijos ir bandeirantės žymus žūlas ignoruoja lietuviškas mokyklas ir savo vaikus leidžia brazilų pradžios mokyklon?

4) Ar gali būti vyras tikru lietuviu ir kovoti už gryną lietuviybę, jei yra vedęs svetimtautę žmoną?

5) Koks žymus bandeirantinukas darbininkų aktyve dedasi dideliu revoliucionierium, o prieš Lietuvą - didžiausiu tautininku?

6) Koks Lietuvos "žymus patriotas" uoliai patarnauja svetimiesiems ir domisi kairiųjų žmonių asmeniškais paslaptimis?

7) Koks mūsų tautietis sugebėjo išplėsti daugiausiai pinigų iš Lietuvos valstybės išdo ir vėliau įgauti didžiausį pasitikėjimą Kauno aktyve?

Teisingai atsakę raštu į visus šiuos klausimus, skaitytojai gaus po gražią lietuvišką knygą dovanų.

Atsakymus iki 16 vasario š. m. prašome siųsti "Lietuvių Aidas Brazilijoj" redakcijon.

prenumeratą 12\$ ir Aido padidinimui 3\$. Nors tai labai maža auka, bet jei mes, broliai skaitytojai, susiprasime, nors ir mažomis aukomis paremsime Aidą, tat ir visų bendra parama duos didelės Aidui naudos: jis padidės ir mums daugiau žinių suteiks.

Redaktoriui ir leidėjui dėkoju už jų nenuilstamą darbą ir pasiaventimą kolonijos labui. Ilgiausių metų linkiu jiems.

Antanas Didžiokas.

Tegyvuoja mūsų Aidas

QUITAUNA. Ir vėl gyvenimo ratas apsisuko ir vėl nauji rūpesčiai atsistojo prieš mūsų akis. O pats svarbiausias mūsų rūpestis turėtų būti, ypatingai čia, svetimoje šalyje, lietuviškas laikraštis, mūsų geriausias draugas "Aidas", kad jis neturėtų trūkumų ir nenusilptų teikdamas mums žinias, gindamas mūsų reikalus ir guosdamas mus kiekvieniame žinganyje. Tad pradėdamas naują

gyvenimo ratą, atlieku pirmą ir svarbiausią savo pareigą: atiduodu duoklę iš geros valios "Aidui": siunčiu 15\$ už prenumeratą 12\$ ir Aido padidinimui 3\$ ir linkiu jam tapti pirmuoju lietuvių dienraščiu.

Tegyvuoja mūsų "Aidas", jo leidėjai ir redaktoriai.

Juozas Didžiokas.

Pamilome jį

FRIGORIFICO ANGLO. Gerbia moji Aido redakcija. Sveikinu leidėjus, redaktorių, bendradarbius ir visus Aido skaitytojus su Naujais metais, linkiu visiems geriausių metų, o Aidui pasiekti kiekvieną Brazilijoje gyvenantį lietuvi. Šiais metais teneleika nė vieno lietuviu, neskaitančio ir nesiprenumeruojančio Aido. Nes tas laikraštis, tiek daug metų kovojęs su sunkiausiomis audromis, tikrai rado didelį pritarimą lietuvių širdyse. Brazilijos lietuviai jį pamilo už teisingą liniją, gerą žinias teisingai nušviečiančias tiek Lietuvos būkle, tiek viso pasaulio įvykius. Šfundiū 15\$ už prenumeratą ir 3\$ aukų.

Su pagarba Julija Gruodtenė.

Gautos Aido prenumeratos

M. Mikalonis prenumerata 12\$ ir aukų 2\$; Jonas Navickas prenum. 12\$, aukų 3\$; J. Bendorius prenumer. 12\$, aukų 3\$ - visi iš Frigorifico Anglo. Viktoras Vaitkevičius - Uzina Junqueira - 12\$400; Antanas Survila - Frigorifico - 12\$; J. Pasnekas, Vincas Sinkevičius ir Fr. Žiužnys - Jaquariahiva, Paraná - 36\$; Martynas Kazakevičius - Nova Dancig - 12\$ prenumeratos ir 8\$ aukų; - Petras Pešeus - Curityba - 12\$; Fr. Dabkūnas - Mattão - 12\$ prenumeratos ir 3\$ aukų, Ignas Norvila iš Vrapė prisituntė 25\$000, prenumeratos 12\$ ir 13\$ aukų; J. Baranauskas - Cravinhos - 12\$ prenumeratos ir 2\$ aukų.

Širdingiausiai padėkos žodžius siunčia Aido redakcija ir administracija visiems čia išvardintoms Aido rėmėjams. Dėl vietos stokos jų laišku nepaskelbti. Tas bus padaryta kitame numery.

PAIESKOJIMAI

Petras Madeiša paieško Viktorą Užkurėį, kilusį iš Žemaitkiemio vals., Ukmergės apskr. Kas žino kur jis randasi, labai nuolankiai prašau man pranešti, o būsiu labai dėkingas, nes yra labai svarbus reikalas. Petras Madeiša, Rua da Mooca, 1721, S. Paulo.

Petras Povilavičius paieško brolių Antaną Povilavičių, kuris prieš 5 mėnesius išvyko į Nova Odessa ir nuo to laiko neturiu jokios nuo jo žinios. Kas žino kur jis randasi, labai prašau man pranešti adresu: P. Povilavičius, Rua da Mooca, 1721, S. Paulo.

Ieškomas Antanas, Jono sūnus, TURSKIS, kuris į Braziliją atvyko 1927 m. ir gyvena fazendoje Boa Vista, Linha Mogyana, vėliau persikėlė kitur ir nuo 1934 m. neturima jokių žinių.

Kas žino apie ieškomo likimą arba jo gyvenamosios vietos adresą prašoma pranešti Lietuvos Konsulatui S. Paulo, Rua Aureliano Coutinho, 88.

Ieškomas Antanas LUIŠYS, kur laiką gyvenęs Argentinoje vėliau atvyko į São Paulo.

Antanas LUIŠYS arba jo pažįstami yra prašomi pranešti šiam Konsulatui gyvenamosios vietos adresą. Lietuvos Konsulatas São Paulo, Rua Aureliano Coutinho, 88.

PARDUODAMI BALDAI

Labai pigiai ir geromis sąlygomis parduodami baldai: spinta, lova, stalas, kėdės, komoda ir kt. Teirautis Rua França Carvalho, 14, Alto da Mooca.

LIETUVIAMS LEGALIZACIJA

Lietuviams legalizacija, tam reikalui sutvarko dokumentus (pasus, policiją Maritima ir kt.) išrūpiną knyguotes ir teikia informacijos ir visus nurodymus Antanas Dutkus.